

శ్రీః  
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః  
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

కృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ ఆరణ్యకే  
॥ ॥ అరుణప్రశ్నః ॥  
॥ అరుణప్రశ్నః ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

శ్రీః  
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః  
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ ప్రథమః ప్రశ్నః ॥

### ॥ అరుణప్రశ్నః ॥

హరిః ఓ(4)ం ॥

భద్రం కర్ణేభిః శృణుయామ దేవాః ।  
భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్యజత్రాః ।  
స్థైర్యేనైరంగైస్తప్తుష్టువాగ్ంసస్తనూభిః ।  
వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః ।  
స్వస్తి న ఇంద్రో వృద్ధశ్రవాః ।  
స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః ।  
స్వస్తి నస్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః ।  
స్వస్తి నో బృహస్పతిర్దధాతు ॥  
ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః ॥

ఓం ॥

భద్రం కర్ణేభిః శృణుయామ దేవాః ।  
భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్యజత్రాః ।  
స్థైర్యేనైరంగైస్తప్తుష్టువాగ్ంసస్తనూభిః ।  
వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః ।  
స్వస్తి న ఇంద్రో వృద్ధశ్రవాః ।

Please let us know of any errors in this text.

స్వ॒స్తి నః॑ పూ॒షా వి॒శ్వవే॑దాః ।  
 స్వ॒స్తి న॒స్తార్థో॑ అరి॒ష్టనే॑మిః ।  
 స్వ॒స్తి నో॑ బృ॒హస్ప॑తిర్దధాతు ।  
 ఆప॑మాపామపః సర్వాః ।  
 అ॒స్మాద॒స్మాది॒తోఽము॑తః ॥ 1 ॥

అ॒గ్నిర్వా॒యుశ్చ॑ సూ॒ర్యశ్చ॑ ।  
 స॒హ స॑ంచ॒స్కర్ధ్ధి॑యా ।  
 వా॒య్వశ్వా॑ ర॒శ్మిప॑తయః ।  
 మ॒రీచ్యా॑త్మానో అ॒ద్రుహాః॑ ।  
 దే॒వీర్భు॑వనసూ॒వరీః॑ ।  
 పు॒త్రవ॑త్వాయ మే సుత ।  
 మ॒హానా॑మ్నిర్మహామానాః ।  
 మ॒హసో॑ మ॒హస॑స్వ్యః ।  
 దే॒వీః ప॑ర్జన్యసూ॒వరీః॑ ।  
 పు॒త్రవ॑త్వాయ మే సుత ॥ 2 ॥

అ॒పాశ్శ్మృ॑ష్ణిమపా రక్షః ।  
 అ॒పాశ్శ్మృ॑ష్ణిమపార॒ఘం॑ ।  
 అ॒పాఘ్రా॑మప చావర్తిం ।  
 అప॑దేవీరితో హిత ।  
 వజ్రం॑ దే॒వీరజీ॑తాగ్శ్చ ।

భువ॑నం దే॒వసూ॑వరీః ।  
 ఆది॒త్యాన॑ది॒తిం దే॒వీం ।  
 యోసి॑నోర్ధ్వముదీ॒షత॑ ।  
 శివా॑నశ్శంత॒మా భ॑వంతు ।  
 ది॒వ్యా ఆప॑ ఓష॒ధయః॑ ।  
 సు॒మృ॒డీకా॑ సర॒స్వతి॑ ।  
 మా తే॒ వ్యోమ॑ సం॒దృశి॑ ॥ 3 ॥

అ॒ముత॑స్సుతౌష॒ధయో॑ ద్వే॒చ ॥ 1 ॥

స్మృ॑తిః ప్ర॒త్యక్ష॑మైతిహ్యం ।  
 అను॑మానశ్చతుష్ట॒యం ।  
 ఏ॒తైరాది॑త్యమండ॒లం ।  
 సర్వై॑రే॒వ వి॒ధా॑స్యతే ।  
 సూ॒ర్యో మరీ॑చిమాదత్తే ।  
 సర్వ॑స్మాద్భువనాదధి ।  
 తస్యాః పాక॑విశేషేణ ।  
 స్మృ॑తం కా॒లవి॑శేషణం ।  
 నదీ॑వ ప్రభ॒వాత్కాచిత్॑ ।  
 అక్ష॑య్యాధ్స్యందతే॒ యథా॑ ॥ 4 ॥

తాం నద్యోఽభిస॑మాయంతి ।  
 సోరు॑స్సతీ న ని॒వర్త॑తే ।

ఏ॒వ॒న్నా॒నాస॑ము॒త్తా॒నాః |  
 కా॒లా॒స్సం॑వ॒థ్స॒రగ్ శ్రీ॑తాః |  
 అ॒ణుశ॑శ్చ మ॒హాశ॑శ్చ |  
 స॒ర్వే స॑మ॒వయం॑త్రి॒తం |  
 స॒త్తైస్స॒ర్వైస్స॒మావి॑ష్టాః |  
 ఊ॒రుస్స॒న్న ని॒వర్త॑తే |  
 అ॒ధిసం॑వ॒థ్స॒రం వి॒ద్యాత్ |  
 తదే॒వ ల॒క్షణే॑ || 5 ||

అ॒ణుభి॑శ్చ మ॒హద్భి॑శ్చ |  
 స॒మారా॑ఢః ప్ర॒దృశ్య॑తే |  
 సం॑వ॒థ్స॒రః ప్ర॒త్యక్షే॑ణ |  
 నా॒ధిస॑త్త్వః ప్ర॒దృశ్య॑తే |  
 ప॒ట॒రో వి॒క్లిధః॑ పింగః |  
 ఏ॒తద్వ॑రుణ॒లక్ష॑ణం |  
 య॒త్రైత॑దుప॒దృశ్య॑తే |  
 స॒హస్రం॑ తత్ర నీ॒యతే॑ |  
 ఏ॒కగ్ం హి శి॒రో నా॒నా ముఖే॑ |  
 కృ॒థ్స్సం తదృ॑తు॒లక్ష॑ణం || 6 ||

ఉ॒భయ॑తస్స॒ష్టేంద్రి॑యాణి |  
 జల్పి॑తం త్వే॒వ ది॒హ్యతే॑ |

శుక్లకృష్ణే సంవత్సరస్య |  
 దక్షిణవామయోః పార్శ్వయోః |  
 తస్యైషా భవతి |  
 శుక్రం తే అన్యద్యజతం తే అన్యత్ |  
 విషురూపే అహాని ద్యౌరివాసి |  
 విశ్వా హి మాయా అవసి స్వధావః |  
 భద్రా తే పూషన్నిహ రాతిరస్త్వితీ |  
 నాత్ర భువనం |  
 న పూషా |  
 న పశవః |  
 నాదిత్యస్సంవత్సర ఏవ ప్రత్యక్షేణ  
 ప్రియతమం విద్యాత్ |  
 ఏతద్వై సంవత్సరస్య ప్రియతమగ్ం రూపం |  
 యోఽస్య మహానర్థ ఉత్పథ్యమానో భవతి |  
 ఇదం పుణ్యం కురుష్వేతి |  
 తమాహరణం దద్యాత్ || 7 ||

యథా లక్షణ ఋతులక్షణం భువనగ్ం సప్త చ || 2 ||

సాకంజానాగ్ం సప్తథమాహురేకజం |  
 షడుద్యమా ఋషయో దేవజా ఇతి |  
 తేషామిష్టాని విహితాని ధామశః |

స్థాత్రే రే॒జంతే॑ వి॒కృ॒తాని॑ రూ॒పశః॑ ।  
 కో ను॑ మ॒ర్యా అమి॑థితః ।  
 సఖా॑ సఖాయమబ్ర॒వీత్ ।  
 జహా॑కో అస్మదీ॒షతే॑ ।  
 యస్తి॒త్యాజ॑ సఖివిదగ్ం సఖాయం ।  
 న తస్య॑ వాచ్యపి భాగో అస్తి ।  
 యదీగ్ం శృ॒ణోత్య॑లకగ్ం శృ॒ణోతి॑ ॥ 8 ॥

న హి ప్ర॒వేద॑ సుకృతస్య పం॒థామి॑తి ।  
 ఋతు॑ర్ఋతునా నుద్యమా॑నః ।  
 విన॑నాదాభిధా॒వః ।  
 షష్టి॑శ్చ త్రిగ్ంశకా వ॒ల్గః ।  
 శుక్ల॑కృష్ణౌ చ షా॒ష్టికౌ ।  
 సారా॑గవస్త్రైర్జరదక్షః ।  
 వస॑ంతో వసుభిస్సహ ।  
 సం॑వధ్ధురస్య సవి॒తుః ।  
 పై॒షకృ॑త్ప్రథమః స్మృ॒తః ।  
 అ॒మూనా॑దయతేత్యన్యాన్ ॥ 9 ॥

అ॒మూగ్శ్చ॑ పరిరక్ష॒తః ।  
 ఏ॒తా వా॑చః ప్రయుజ్యంతే ।  
 యత్రై॑తదుపదృశ్యతే ।

ఏ॒తదే॒వ వి॒జానీ॑యాత్ |  
 ప్ర॒మా॒ణం కా॒లప॑ర్యయే |  
 వి॒శేష॑ణం తు వ॒క్ష్యామః॑ |  
 ఋ॒తూనా॑ తన్ని॒బోధ॑త |  
 శు॒క్లవా॑సా రుద్ర॒గణః॑ |  
 గ్రీ॒ష్మేణా॑ఽఽవర్తతే స॒హ |  
 ని॒జహ॑న్పు॒థీవి॑గ్ం స॒ర్వాం || 10 ||

జ్యోతి॑షాఽప్రతిభ్యే॒స సః॑ |  
 వి॒శ్వరూ॑పాణి వాసా॒గ్ంసి॑ |  
 ఆది॑త్యానాం నిబోధ॑త |  
 సం॒వథ్స॑రీణం కర్మ॒ఫలం॑ |  
 వర్షా॑భిర్దదతా॒గ్ం స॒హ |  
 అదుఃఖో॑ దుఃఖచక్షురి॒వ |  
 తద్మా॑ఽఽపీత ఇ॒వ దృ॑శ్యతే |  
 శీ॒తేనా॑వ్యధయన్ని॒వ |  
 రు॒రుద॑క్ష ఇ॒వ దృ॑శ్యతే |  
 హ్లా॒దయ॑తే జ్వల॒తశ్చై॑వ |  
 శా॒న్యత॑శ్చాస్య చక్షు॒షీ |  
 యా వై ప్ర॒జా భ్ర॑గ్గీశ్యంతే |  
 సం॒వథ్స॑రాత్తా భ్ర॑గ్గీశ్యంతే |

యాః ప్రతితిష్ఠంతి |  
 సంవత్సరే తాః ప్రతితిష్ఠంతి |  
 వర్షాభ్య ఇత్యర్థః || 11 ||

శృణోత్యన్యాంధుర్వామేవ షట్పు || 3 ||

అక్షిదుఃఖోత్థితస్యైవ |  
 విప్రసన్నే కనీనికే |  
 ఆంక్షేచాద్గణం నాస్తి |  
 ఋభూణాం తన్నిబోధత |  
 కనకాభాని వాసాగ్ంసి |  
 అహతాని నిబోధత |  
 అన్నమశ్చీత మృజ్జీత |  
 అహం వో జీవనప్రదః |  
 ఏతా వాచః ప్రయుజ్యంతే |  
 శరద్యత్రోపదృశ్యతే || 12 ||

అభిధూన్వంతోఽభిఘ్నంత ఇవ |  
 వాతవంతో మరుద్గణాః |  
 అముతో జేతుమిషుముఖమివ |  
 సన్నద్ధాస్సహ దదృశే హ |  
 అపధ్వస్తైర్వస్తివర్జైరివ |  
 విశిఖాసః కపర్దినః |

అక్రు॒థస్య॑ యో॒ధ్యమా॑నస్య |  
 క్రు॒థస్యే॑వ లో॒హానీ॑ |  
 హే॒మత॑శ్చక్షు॒షీ వి॒ద్యాత్ |  
 అ॒క్షయోః॑ క్షిప॑ణోరి॒వ || 13 ||

దుర్భి॑క్షం దే॒వలో॑కేషు |  
 మనూ॑నాముదకం గృ॒హే |  
 ఏ॒తా వా॒చః ప్ర॑వదంతీః |  
 వై॒ద్యుతో॑ యాంతి శైశి॑రీః |  
 తా అ॒గ్నిః ప॑వమానా అ॒న్వైక్ష॑త |  
 ఇ॒హ జీ॑వికామపరిప॒శ్యన్ |  
 తస్యై॒షా భ॑వతి |  
 ఇ॒హేహ॑వస్స్వతప॒సః |  
 మ॒రుత॑స్సూర్య॒త్వచః॑ |  
 శర్మ॑ సప్ర॒థా ఆ॑వృణే || 14 ||

దృ॒శ్యత॑ ఇ॒వాఽఽవృ॑ణే || 4 ||

అతి॑తాంరాణి వాసాగ్ంసి |  
 అ॒ష్టివ॑జ్రిశతమ్ని చ |  
 విశ్వే॑ దే॒వా విప్ర॑హరంతి |  
 అ॒గ్నిజి॑హ్వో అసశ్చ॑త |  
 నై॒వ దే॑వో న మ॒ర్త్యః |

న రాజా వరుణో విభుః |  
 నాగ్నిర్నేంద్రో న పవమానః |  
 మాతృక్కచ్ఛన విద్యతే |  
 దివ్యస్యైకా ధనురార్తిః |  
 పృథివ్యామపరా శ్రితా || 15 ||

తస్యేంద్రో వమిరూపేణ |  
 ధనుర్జ్యామచినధ్వయం |  
 తదింద్రధనురిత్యజ్యం |  
 అభ్రవర్ణేషు చక్షతే |  
 ఏతదేవ శంయోర్భార్హస్పత్యస్య |  
 ఏతద్రుద్రస్య ధనుః |  
 రుద్రస్య త్వేవ ధనురార్తిః |  
 శిర ఉత్పిపేష |  
 స ప్రవర్ణ్యోభవత్ |  
 తస్మాద్యస్సప్రవర్ణ్యేణ యజ్ఞేన యజతే |  
 రుద్రస్య స శిరః ప్రతిదధాతి |  
 నైనగ్ం రుద్ర ఆరుకో భవతి |  
 య ఏవం వేద || 16 ||

శ్రితా యజతే త్రీణి చ || 5 ||

అత్యుద్ధా॒వ్షోఽతి॑రశ్చాత్ |  
 శి॒శి॒రః ప్ర॒దృశ్య॑తే |  
 నై॒వ రూ॑పం స॒ వాసా॑గ్ంసి |  
 న చక్షుః ప్రతి॒దృశ్య॑తే |  
 అన్యోన్యం తు స హి॑గ్గ్స్రాతః |  
 సతస్తద్దే॒వలక్ష॑ణం |  
 లోహితోఽక్షి శార॒శీర్షిః |  
 సూ॒ర్యసో॑దయనం ప్రతి |  
 త్వం కరో॑షిన్యంజలికాం |  
 త్వం కరో॑షి నిజానుకాం || 17 ||

నిజానుకామేన్యంజలికా |  
 అమీ వాచముపాసతామితి |  
 తస్మై సర్వ ఋతవో నమంతే |  
 మర్యాదాకరత్వాత్ప్రపురోధాం |  
 బ్రాహ్మణ ఆప్నోతి |  
 య ఏ॒వం వే॒ద |  
 స ఖలు సంవత్సర ఏతైస్సేనానీభిస్సహ |  
 ఇంద్రాయ సర్వాన్కామాసభివహతి |  
 స ద్ర॒ష్టః |  
 తస్మై॒షా భ॑వతి || 18 ||

అవద్ర॑పో॒ అగ్ం॑శుమతీమతిష్ఠత్ |  
 ఇయా॒నః కృ॒ష్ణో ద॒శభి॑స్సహస్రైః |  
 ఆవ॒ర్తమింద్రః॑ శ॒చ్యా ధ॑మంతం |  
 ఉప॑స్నుహి తం నృమ॑ణామథద్రామి॒తీ |  
 ఏత॑యైవేంద్రః సలా॑వృక్యా సహ |  
 అసు॑రాస్పరివృశ్చ॒తి |  
 పృథి॑వ్యగ్ంశుమతీ |  
 తామ॑న్వవస్థితః సంవ॑భృరో ది॒వం చ॑ |  
 నై॒వం విదు॑షాఽఽచార్జ్యంతే॒వాసి॑నౌ |  
 అన్యోన్య॑స్మై ద్రుహ్య॒తాం |  
 యో ద్రు॒హ్యతి॑ |  
 భ్ర॒శ్యతే॑ స్వర్గాల్లోకాత్ |  
 ఇత్యృ॑తుమండలాని |  
 సూ॒ర్యమండ॑లాన్యాఖ్యా॒యికాః॑ |  
 అత॑ ఊర్ధ్వగ్ంసనిర్వ॑చనాః || 19 ||

ని॒జాను॑కాం భవ॑తి ద్రుహ్య॒తాం పంచ॑ చ || 6 ||

ఆరో॑గో భ్రా॒జః పట॑రః పతంగః |  
 స్వర్ణ॑రో జ్యోతిషి॒మాన్ వి॒భాసః॑ |  
 తే అ॒స్మై సర్వే॑ ది॒వమా॑తపంతి |  
 ఊర్జం॑ దుహా॒నా అన॑పస్ఫురంత ఇతి |

కశ్యపోఽష్టమః |  
 స మహామేరుం స జహాతి |  
 తస్యైషా భవతి |  
 యత్తే శిల్పంకశ్యప రోచనావత్ |  
 ఇంద్రియావత్పుష్కలం చిత్రభాను |  
 యస్మింధ్సార్యా అర్పితాస్సప్త సాకం || 20 ||

తస్మిన్నాజానమధివిశ్రయేమమితి |  
 తే అస్మై సర్వే కశ్యపాజ్ఞోతిర్లభంతే |  
 తాంధ్రీమః కశ్యపాదధినిర్ద్ధమతి |  
 భ్రస్తాకర్మకృదివైవం |  
 ప్రాణో జీవానీంద్రియజీవాని |  
 సప్త శీర్షణ్యాః ప్రాణాః |  
 సూర్యా ఇత్యాచార్యాః |  
 అపశ్యమహమేతాంధ్రప్త సూర్యానితి |  
 పంచకర్ణో వాఙ్మాయనః |  
 సప్తకర్ణశ్చ ప్లాక్షిః || 21 ||

ఆనుశ్రవిక ఏవ నౌ కశ్యప ఇతి |  
 ఉభౌ వేదయితే |  
 స హి శేకుమివ మహామేరుం గంతుం |  
 అపశ్యమహమేతథ్సార్యమండలం పరివర్తమానం |

గార్గ్యః ప్రాణత్రాతః |  
 గచ్ఛంత మహామేరుం |  
 ఏకం చాజహతం |  
 భ్రాజపటరపతంగా నిహనే |  
 తిష్ఠన్నాతపంతి |  
 తస్మాదిహ తప్తేతపాః || 22 ||

అముత్రేతరే |  
 తస్మాదిహతప్తేతపాః |  
 తేషామేషా భవతి |  
 సప్త సూర్యా దివమనుప్రవిష్టాః |  
 తానన్వేతి పథిభిర్దక్షిణావాన్ |  
 తే అస్మై సర్వే ఘృతమాతపంతి |  
 ఊర్జం దుహానా అనపస్ఫురంత ఇతి |  
 సప్తర్షిజస్సూర్యా ఇత్యాచార్యాః |  
 తేషామేషా భవతి |  
 సప్త దిశో నానాసూర్యాః || 23 ||

సప్త హోతార ఋత్విజః |  
 దేవా ఆదిత్యా యే సప్త |  
 తేభిస్సోమాభీరక్షణ ఇతి |  
 తదప్యామ్నాయః |

ది॒గ్భా॒జ బు॒తూ॒న్మరో॒తి |  
 ఏ॒త॒యై॒వా॒వృ॒తా స॒హస్ర॑సూ॒ర్యతా॑యా ఇతి వై॒శంపా॒యనః॑ |  
 తస్యై॒షా భ॑వతి |  
 యద్ధ్యా॒వ ఇంద్ర॑ తే శ॒తగ్ంశ॒తం భూ॑మీః |  
 ఉ॒తస్యః॑ |  
 న॒త్వా వ॒జ్రింధృ॒హస్రగ్ం॑ సూ॒ర్యాః || 24 ||

అను॑నజాతమష్ట రోద॑సీ ఇతి |  
 నానా॑లింగత్వాదృతూనాం నానా॑సూ॒ర్యత్వం॑ |  
 అష్టా తు వ్యవ॑సీతా ఇతి |  
 సూ॒ర్యమండ॑లాన్యష్టాత ఊర్ధ్వం॑ |  
 తేషా॑మేషా భవతి |  
 చి॒త్రం దే॒వానా॑ముద॒గాద॑సీకం |  
 చక్షు॑ర్మిత్రస్య వరు॑ణస్యాగ్నేః |  
 ఆప్రా॑ ద్యావాపృథి॒వీ అంత॑రిక్షం |  
 సూ॒ర్య ఆత్మా॑ జగతస్తస్థుషశ్చేతి || 25 ||

సా॒కం ప్లా॒క్షిస్తప్తై॑తపా నానా॑సూ॒ర్యాస్సూ॒ర్యా నవ॑ చ || 7 ||

క్వేద॑మభ్రన్నివిశతే |  
 క్వా॒యగ్ం సం॑వధ్నరో మిథః |  
 క్వాహః॑ క్వేయందే॒వ రాత్రీ॑ |  
 క్వ మాసా॑ బు॒తవః॑ శ్రితాః |

అర్థ॑ మా॒సా ము॒హూర్తాః॑ ।  
 నిమే॑షాస్త॒టిభి॒స్సహ॑ ।  
 క్వే॒మా ఆపో॑ ని॒విశ॑ంతే ।  
 యదీ॑తో యాంతి సంప్ర॑తి ।  
 కా॒లా అప్పు॑నివిశ॑ంతే ।  
 ఆప॑స్సూర్యే స॒మాహి॑తాః ॥ 26 ॥

అ॒భ్రాణ్య॑పః ప్ర॒పద్య॑ంతే ।  
 విద్యు॑ధ్సూర్యే స॒మాహి॑తా ।  
 అన॑వర్ణే ఇ॒మే భూ॑మి ।  
 ఇ॒యం చా॑సౌ చ రో॒దసీ॑ ।  
 కి॒గ్గ్గ్స్వి॑దత్రాంతరా భూ॒తం ।  
 యేనె॑మే వి॒ధృతే॑ ఉభే ।  
 విష్ణు॑నా వి॒ధృతే॑ భూమి ।  
 ఇతి॑ వ॒ధృస్య॑ వేద॒నా ।  
 ఇరా॑వతీ ధే॒నుమ॑తీ హి భూ॒తం ।  
 నూ॒యవ॑సి॒నీ మను॑షే దశ॒స్యే ॥ 27 ॥

వ్య॑ష్టభూద్రో॒దసీ॑ విష్ణు॑వేతే ।  
 దా॒ధర్థ॑ పృథి॒వీమ॑భితో మయా॒జ్ఞైః ।  
 కింత॑ద్విష్ణోర్బలమా॒హుః ।  
 కా దీ॑ప్తిః కిం పరా॒యణం॑ ।

ఏకో యథార్థయద్దేవః |  
 రేజతీ రోదసీ ఉభే |  
 వాతాద్విష్ణోర్బలమాహుః |  
 అక్షరాద్దీప్తిరుచ్యతే |  
 త్రిపదార్థార్థయద్దేవః |  
 యద్విష్ణోరేకముత్తమం || 28 ||

అగ్నయో వాయవశ్చైవ |  
 వీతదస్య పరాయణం |  
 పృచ్ఛామి త్వా పరం మృత్యుం |  
 అవమం మధ్యమంచతుం |  
 లోకంచ పుణ్యపాపానాం |  
 వీతత్పృచ్ఛామి సంప్రతి |  
 అముమాహుః పరం మృత్యుం |  
 పవమానం తు మధ్యమం |  
 అగ్నిరేవావమో మృత్యుః |  
 చంద్రమాశ్చతురుచ్యతే || 29 ||

అనాభోగాః పరం మృత్యుం |  
 పాపాస్సంయంతి సర్వదా |  
 ఆభోగాస్త్యేవ సంయంతి |  
 యత్ర పుణ్యకృతో జనాః |

తతో మధ్యమమాయంతి |  
 చతుమగ్నిం చ సంప్రతి |  
 పృచ్ఛామి త్వా పాపకృతః |  
 యత్ర యాతయతే యమః |  
 త్వన్నస్తద్భ్రహ్మన్నబ్రూహి |  
 యది వేత్థాఽసతో గృహన్ || 30 ||

కశ్యపాదుదితాస్సూర్యాః |  
 పాపాన్స్పర్శంతి సర్వదా |  
 రోదస్యోరంతర్దేశేషు |  
 తత్ర న్యస్యంతే వాసవైః |  
 తేఽశరీరాః ప్రపద్యంతే |  
 యథాఽపుణ్యస్య కర్మణః |  
 అపాణ్యపాదకేశాసః |  
 తత్ర తేయోనిజాః జనాః |  
 మృత్వా పునర్మృత్యుమాపద్యంతే |  
 అద్యమానాస్స్వకర్మభిః || 31 ||

ఆశాతికాః క్రిమయ ఇవ |  
 తతః పూయంతే వాసవైః |  
 అపైతం మృత్యుం జయతి |  
 య ఏవం వేద |

స ఖల్వై॑వం వి॒ద్యా॒హ్మ॒ణః ।  
 దీ॒ర్ఘశ్రు॑త్తమో భ॒వతి॑ ।  
 క॒శ్యప॑స్యాతి॒థిస్సి॒ద్ధగ॑మన॒స్సిద్ధా॑గమనః ।  
 తస్యై॒షా భ॒వతి॑ ।  
 ఆయ॑స్మిం॒థ్సప్త॑ వా॒సవాః॑ ।  
 రోహ॑ంతి పూ॒ర్వ్యా రుహాః॑ ॥ 32 ॥

ఋషీ॑ర్హ దీ॒ర్ఘశ్రు॑త్తమః ।  
 ఇంద్ర॑స్య ఘ॒ర్మో అతి॑థిరితి ।  
 క॒శ్యపః॑ పశ్య॒కో భ॒వతి॑ ।  
 యథ్స॑ర్వం పరిపశ్య॒తీతి॑ సౌ॒క్ష్యాత్ ।  
 అథాగ్నే॑రష్టప॒రుష॑స్య ।  
 తస్యై॒షా భ॒వతి॑ ।  
 అగ్నే॑ నయ॒ సుపథా॑ రా॒యే అస్మాన్ ।  
 విశ్వా॑ని దే॒వ వ॑యునాని వి॒ద్వాన్ ।  
 యుయో॑ధ్య॒స్మజ్జు॑హురా॒ణమే॑నః ।  
 భూ॒యిష్టా॑ంతే నమ ఉక్తిం వి॒ధేమే॑తి ॥ 33 ॥

సమా॑హితా దశ॒స్యే ఉత్త॑మముచ్యతే  
 గృహం॑ధ్వ॒కర్మ॑భిః పూ॒ర్వ్యా రుహా॑ ఇతి ॥ 8 ॥

అగ్ని॑శ్చ జాతవే॒దాశ్చ ।  
 సహో॑జా అ॒జిరా॑ప్రభుః ।

వైశ్వానరో నర్యాపాశ్చ |  
 పంక్తిరాధాశ్చ సప్తమః |  
 విసర్పేవాఽష్టమోఽగ్నినాం |  
 ఏతేఽష్టౌ వసవః క్షీతా ఇతి |  
 యథర్వేవాగ్నేరర్చిర్వర్ణవిశేషాః |  
 నీలార్చిశ్చ పీతకార్చిశ్చేతి |  
 అథ వాయోరేకాదశపురుషస్యైకాదశస్త్రీకస్య |  
 ప్రభ్రాజమానా వ్యవదాతాః || 34 ||

యాశ్చ వాసుకివైద్యుతాః |  
 రజతాః పరుషాః శ్యామాః |  
 కపిలా అతిలోహితాః |  
 ఊర్ధ్వా అవపతంతాశ్చ |  
 వైద్యుత ఇత్యేకాదశ |  
 నైనం వైద్యుతో హినస్తి |  
 య ఏవం వేద |  
 స హోవాచ వ్యాసః పారాశర్యః |  
 విద్యుద్వధమేవాహం మృత్యుమైచ్ఛమితి |  
 న త్వకామగ్ంహంతి || 35 ||

య ఏవం వేద |  
 అథ గంధర్వగణాః |

స్వా॒న॒భ్రా॒ట్ |  
 అం॒ఘా॒రి॒ర్భం॒భారిః॑ |  
 హస్త॑స్సహస్తః॑ |  
 కృ॒శాను॒ర్విశ్వా॑వనుః |  
 మూ॒ర్ధన్వాం॑థ్సార్యవ॒ర్చాః |  
 కృ॒తిరి॒త్యేకా॑దశ గంధర్వగణాః |  
 దే॒వాశ్చ మ॑హాదే॒వాః |  
 ర॒శ్మయ॑శ్చ దే॒వా గ॒రగి॑రః || 36 ||

నై॒నం గ॑రో హి॒నస్తి॑ |  
 య ఏ॒వం వే॑ద |  
 గౌరీ॑ మి॒మాయ॑ సలిలాని తక్ష॑తీ |  
 ఏక॑పదీ ద్వి॒పదీ॑ సా చతు॒ష్పదీ॑ |  
 అష్టా॑పదీ న॒వప॑దీ బ॒భూవు॑షీ |  
 సహ॑స్రాక్షరా పరమే వ్యోమ॒న్నితి॑ |  
 వాచో॑ విశేషణం |  
 అథ॑ నిగద॒వ్యాఖ్యా॑తాః |  
 తాననుక్ర॑మిష్యామః |  
 వరా॑హప॒స్వత॑పసః || 37 ||  
 విద్యు॑న్మహాసో ధూప॑యః |  
 శ్వాప॑యో గృహమే॒ధాశ్చే॒త్యేతే॑ |

యే చేమే॑శిమివి॒ద్విషః॑ ।  
 ప॒ర్జన్యా॑స్సప్త పృ॒థివీ॑మభివర్ష॒ంతి ।  
 వృ॒ష్టి॑భిరితి ।  
 ఏ॒తయై॑వ విభక్తి॑విపరీ॒తాః ।  
 సప్త॑భిర్వా తై॒రుదీ॑రితాః ।  
 అ॒మూ॒న్లోకా॑నభివర్ష॒ంతి ।  
 తే॒షామే॑షా భవ॑తి ।  
 స॒మాన॑మే॒తదు॑దకం ॥ 38 ॥

ఉ॒చ్చైత్య॑వచాహ॒భిః ।  
 భూ॑మిం ప॒ర్జన్యా॑ జిన్వ॒ంతి ।  
 ది॒వం జిన్వ॑ంత్యగ్న॒య ఇతి॑ ।  
 యదక్ష॑రం భూతకృ॒తం ।  
 విశ్వే॑ దే॒వా ఉ॒పాస॑తే ।  
 మహా॑ర్షిమ॒స్య గో॒ప్తారం॑ ।  
 జ॒మద॑గ్నిమకు॒ర్వత ।  
 జ॒మద॑గ్నిరా॒ప్యాయ॑తే ।  
 ఛందో॑భిశ్చతురుత్త॒రైః ।  
 రా॒జ్జసో॑మ॒స్య తృ॒ప్తాసః॑ ॥ 39 ॥

బ్ర॒హ్మ॑ణా వీ॒ర్యా॑వతా ।  
 శి॒వా నః॑ ప్ర॒దిశో॑ ది॒శః ।

తచ్ఛం॑యో॒రావృ॑ణీమహే ।

గా॒తుం య॒జ్ఞాయ॑ ॥

గా॒తుం య॒జ్ఞప॑తయే ।

దై॒వీ॒స్వ॒స్తిరస్తు॑ నః ।

స్వ॒స్తిర్మాను॑షేభ్యః ।

ఊ॒ర్ధ్వం జిగా॑తు భేష॒జం ।

శ॒న్నో అస్తు॑ ద్విపదే॑ ॥

శం చతు॑ష్పదే ।

సోమ॑పా(3) అసోమ॑పా(3) ఇతి నిగద॑వ్యాఖ్యాతాః ॥ 40 ॥

వ్యవదా॒తా హ॒ంతి గ॑రగిరస్త॒వస ఉద॑కం

తృ॒ప్తాస॒శ్చతు॑ష్పద ఏ॒కం చ ॥ 9 ॥

సహ॑స్రవృది॒యం భూ॑మిః ।

పరం॑ వ్యోమ సహ॑స్రవృత్ ।

అశ్వినా॑ భుజ్యూనాసత్యా ।

విశ్వ॑స్య జగతస్ప॒తీ ।

జాయా॑ భూమిః పతి॑ర్వ్యోమ ।

మిథున॑ంతా అతుర్య॑థుః ।

పుత్రో॑ బృహస్ప॒తీ రుద్రః॑ ।

సర॑మా ఇతి స్త్రీపు॒మం ।

శుక్రం వామన్యద్యజతం వామన్యత్ |  
విషురూపే అహనీ ద్యౌరివ స్థః || 41 ||

విశ్వా హి మాయా అవథః స్వధావంతౌ |  
భద్రా వాం పూషణావిహరాతిరస్తు |  
వాసాత్యో చిత్రో జగతో నిధానౌ |  
ద్యావాభూమీ చరథః సగ్ం సఖాయౌ |  
తావశ్వినా రాసభాశ్వా హవం మే |  
శుభస్పతీ ఆగతగ్ం సూర్యయా సహ |  
త్యుగ్రోహ భుజ్యమశ్వినోదమేషే |  
రయిన్న కశ్చిన్మమృవాం(2) అవాహః |  
తమూహధుర్నాభిరాత్మన్వతీభిః |  
అంతరిక్షప్రడ్భిరపోదకాభిః || 42 ||

తిస్రః క్షపస్త్రిరహోఽతివ్రజద్భిః |  
నాసత్యా భుజ్యమూహధుః పతంగైః |  
సముద్రస్య ధన్వన్వార్ద్రస్య పారే |  
త్రిభీరథైశ్చతపద్భిః షడశ్వైః |  
సవితారం వితన్వంతం |  
అనుబధ్నాతి శాంబరః |  
ఆపపూర్షంబరశ్చైవ |  
సవితారేపసోఽభవత్ |

త్యగ్ం సుతృప్తం విదిత్వైవ |  
బహుసోమ గిరం వశీ || 43 ||

అన్వేతి తుగ్రో వక్రియాంతం |  
ఆయసూయాంథీమతృష్నుషు |  
స సంగ్రామస్తమోద్యోఽత్యోతః |  
వాచో గాః పిపాతి తత్ |  
స తద్గోభిస్తువాఽత్యేత్యన్యే |  
రక్షసానన్వితాశ్చ యే |  
అన్వేతి పరివృత్యాఽస్తః |  
ఏవమేతౌస్థో అశ్వినా |  
తే ఏతే ద్యుఃపృథివ్యోః |  
అహరహర్గర్భందధాథే || 44 ||

తయోరేతౌ వధ్సావహోరాత్రే |  
పృథివ్యా అహః |  
దివో రాత్రీః |  
తా అవిస్మృష్టౌ |  
దంపతీ ఏవ భవతః |  
తయోరేతౌ వధ్సౌ |  
అగ్నిశ్చాదిత్యశ్చ |  
రాత్రేర్వధ్సః |

శ్వే॒త ఆ॒ది॒త్యః॑ ।

అహ్నో॑ఽగ్నిః॒ ॥ 45 ॥

తా॒ంరో అ॒రుణః॑ ।

తా అవి॑స్మ॒ష్టా ।

దం॑ప॒తీ ఏ॒వ భ॑వ॒తః ।

తయా॑రే॒తౌ వ॒ధ్నై ।

వృ॒త్రశ్చ॑ వై॒ద్యత॑శ్చ ।

అగ్నే॑ర్వృ॒త్రః ।

వై॒ద్యత॑ ఆ॒ది॒త్యస్య॑ ।

తా అవి॑స్మ॒ష్టా ।

దం॑ప॒తీ ఏ॒వ భ॑వ॒తః ।

తయా॑రే॒తౌ వ॒ధ్నై ॥ 46 ॥

ఉ॒ష్మా చ॑ నీ॒హర॑శ్చ ।

వృ॒త్రస్యో॒ష్మా ।

వై॒ద్యత॑స్య నీ॒హరః॑ ।

తౌ తా॑వే॒వ ప్ర॑తి॒పద్యే॑తే ।

సే॒యగ్ం॑రా॒త్రీ గ॒ర్భిణీ॑ పు॒త్రేణ॑ సం॒వస॑తి ।

తస్యా॑ వా ఏ॒తదు॒ల్బణం॑ ।

యద్రా॑త్రౌ ర॒శ్మయః॑ ।

యథా॑ గో॒ర్గర్భి॑ణ్యా ఉ॒ల్బణం॑ ।

ఏ॒వ॒మే॒తస్యా॑ ఉ॒ల్బణ॑ం ।  
 ప్ర॒జయి॑ష్ణుః ప్ర॒జయా॑ చ ప॒శుభి॑శ్చ భ॒వతి॑ ।  
 య ఏ॒వం వే॑ద ।  
 ఏ॒తము॑ద్యంతమపి॒యంతం॑ చే॒తి ।  
 ఆది॑త్యః పు॒ణ్యస్య॑ వ॒ధ్నుః ।  
 అథ॑ ప॒విత్రా॑ంగిర॒సః ॥ 47 ॥

స్థో॒ఽపో॑దకాభి॒ర్వశీ॑ దధా॒థే అ॒గ్నిస్త॑యోరే॒తౌ  
 వ॒ధ్నౌ భ॒వతి॑ చ॒త్వారి॑ చ ॥ 10 ॥

ప॒విత్ర॑వంతః పరి॒వాజ॑మాస॒తే ।  
 పి॒తైషాం॑ ప్ర॒తోన్మి॑ అ॒భిర॑క్షతి వ్ర॒తం ।  
 మ॒హస్స॑ముద్రం వరు॒ణస్తి॑రోద॒ధే ।  
 ధీ॒రా ఇ॒చ్ఛేకు॒ర్ధరు॑ణే॒ష్వార॑భం ।  
 ప॒విత్రం॑ తే వి॒తతం॑ బ్రహ్మ॒ణస్ప॑తే ।  
 ప్ర॒భుర్గా॒త్రాణి॑ ప॒ర్యేషి॑వి॒శ్వతః॑ ।  
 అ॒తప్త॑తనూ॒ర్న తదా॑మో అ॒శ్నుతే॑ ।  
 శృ॒తాస॑ ఇ॒ద్వహం॑తస్తథ్న॒మాశ॑త ।  
 బ్ర॒హ్మ దే॒వానాం॑ ।  
 అ॒సత॑స్సద్యే తత॒క్షుః ॥ 48 ॥

ఋ॒షయ॑స్సప్తా॒త్రిశ్చ॑ యత్ ।  
 స॒ర్వే॒త్రయో॑ అ॒గస్త్య॑శ్చ ।

నక్ష॑త్రైశ్శం॑కృతో॑వసన్న్ |  
 అథ॑ స॒వి॒తుః శ్యా॒వాశ్వ॑స్యా॒ఽవర్తి॑కామ॒స్య |  
 అమీ॑ య॒ ఋ॒క్షా ని॒హితా॑స ఉ॒చ్ఛా |  
 నక్ష॑ం దదృ॑శే కు॒హచి॑ద్ధి॒వేయుః॑ |  
 అద॑భాని వరు॒ణస్య॑ వ్రతా॒ని |  
 వి॒చాక॑శచ్చంద్ర॒మా నక్ష॑త్రమే॒తి |  
 తథ్స॑వి॒తుర్వరే॑ణ్యం |  
 భర్గో॑ దే॒వస్య॑ ధీమ॒హి || 49 ||

ధి॒యో యో॑ నః ప్ర॒చోద॑యాత్ |  
 తథ్స॑వి॒తుర్వృ॑ణీమహే |  
 వ॒యందే॑వస్య భో॒జనం॑ |  
 శ్రేష్ఠ॑గ్ంసర్వ॒ధాత॑మం |  
 తురం॑ భగస్య ధీమ॒హి |  
 అపా॑గూహత స॒వితా॑ తృభీన్ |  
 సర్వా॑ంది॒వో అంధ॑సః |  
 నక్ష॑ంతాన్యభవందృ॒శే |  
 అ॒స్థ్యస్థ్నా॑ సంభ॒విష్యా॑మః |  
 నామ॑ నామై॒వ నామ॑ మే || 50 ||

నపు॑గ్ంస॒కం పు॒మాగ్స్త్య॑స్మి |  
 స్థావ॑రో॒ఽస్మృథ॑ జంగ॒మః |

యజే॒యక్ష్మి॒ యష్టా॑హే॒ చ |  
 మయా॑ భూ॒తాన్య॑యక్ష॒త |  
 పశ॑వో మమ॑ భూ॒తాని॑ |  
 అనూ॑బంధ్యో॒ఽస్మ్యహం॑ వి॒భుః |  
 స్త్రియ॑స్స॒తీః |  
 తా ఉ॑మే పు॒గ్ంస ఆ॑హుః |  
 పశ్య॑దక్ష॒ణ్వాన్న॑విచే॒తదంధః॑ |  
 కవి॑ర్యః పు॒త్రస్స ఇ॒మా చి॑కే॒త || 51 ||

యస్తా॑ వి॒జానా॑థ్స॒వితుః॑ పి॒తాసత్ |  
 అంధో॑ మ॒ణిమ॑విందత్ |  
 తమ॑నంగులిరావ॒యత్ |  
 అగ్రి॑వః ప్రత్య॒ముంచత్ |  
 తమ॑జిహ్వా అసశ్చ॒త |  
 ఊర్ధ్వ॑మూలమ॒వాక్చా॑ఖం |  
 వృక్షం॑ యో వేద॒ సంప్ర॑తి |  
 న స॒ జాతు॑ జనః శ్రద్ధ॒ధ్యాత్ |  
 మృత్యు॑ర్మా మారయా॒దితిః॑ |  
 హ॒సిత॑గ్ంరుది॒తంగీ॑తం || 52 ||

వీణా॑పణవలా॒సీతం॑ |  
 మృతం॑జీవం చ॒ యత్కించిత్ |

అ॒ంగా॒ని సే॒వ వి॒ద్ధి తత్ |  
 అ॒త్య॒ప్యగ్గ్గ్స్త్య॒ప్యధ్యా॒యత్ |  
 అ॒స్మాజ్జా॒తా మే॒ మిథూ॒ చరన్ |  
 పు॒త్రో నిర్బు॒త్యా వైదే॒హః |  
 అ॒చేతా॑ య॒శ్చ చేత॑నః |  
 స తం మ॒ణిమ॑విందత్ |  
 సో॒ఽనంగు॑లిరావయత్ |  
 సో॒ఽగ్రీ॒వః ప్ర॒త్యము॑ంచత్ || 53 ||

సో॒ఽజి॒హ్వో అ॒సశ్చ॑త |  
 నైత॑మృ॒షిం విది॑త్వా నగ॒రం ప్ర॒విశేత్ |  
 యది॑ ప్ర॒విశేత్ |  
 మిథౌ॑ చరి॒త్వా ప్ర॒విశేత్ |  
 తథ్న॑ంభవ॒స్య ప్ర॒తం |  
 ఆత॑మగ్నే రథ॒ంతిష్ఠ |  
 ఏకా॑శ్వమేకయోజ॒నం |  
 ఏక॑చక్రమేకధు॒రం |  
 వాత॑ధ్రాజిగతిం వి॒భో |  
 న రి॒ష్యతి॑ న వ్య॒థతే॑ || 54 ||

నా॒స్యాక్షో॑ యాతు స॒జ్జతి॑ |  
 యచ్ఛ్చే॒తానో॑హితాగ్నా॒చ్ఛగ్నేః॑ |

రథే యుక్త్వాఽధితిష్ఠతి |  
 ఏకయా చ దశభిశ్చ స్వభూతే |  
 ద్వాభ్యామిష్టయే విగ్ంశత్యా చ |  
 తిస్సభిశ్చ వహసే త్రిగ్ంశతా చ |  
 నియుద్భిర్వాయవిహతా విముంచ || 55 ||

తతఃక్షుద్ధిమహి నామ మే చికేత గీతం  
 ప్రత్యముంచద్వ్యథతే సప్త చ || 11 ||

ఆతనుష్వ ప్రతనుష్వ |  
 ఉద్ధమాఽఽధమ సంధమ |  
 ఆదిత్యే చంద్రవర్ణానాం |  
 గర్భమాధేహి యః పుమాన్ |  
 ఇతస్సిక్తగ్ంసూర్యగతం |  
 చంద్రమసే రసంకృధి |  
 వారాదంజనయాగ్రేఽగ్నిం |  
 య ఏకో రుద్ర ఉచ్యతే |  
 అసంఖ్యాతాస్సహస్రాణి |  
 స్మర్యతే న చ దృశ్యతే || 56 ||

ఏవమేతన్నిబోధత |  
 ఆమంద్రైరింద్ర హరిభిః |  
 యాహి మయూరరోమభిః |

మా త్వా కేచిన్నియేమురిన్న పాశినః ।  
 దధన్వేవ తా ఇహి ।  
 మా మంద్రైరింద్ర హరిభిః ।  
 యామి మయూరరోమభిః ।  
 మా మా కేచిన్నియేమురిన్న పాశినః ।  
 నిధన్వేవ తాం(2) ఇమి ।  
 అణుభిశ్చ మహద్భిశ్చ ॥ 57 ॥

నిఘృష్టైరసమాయుతైః ।  
 కాలైర్వరిత్వమాపన్నైః ।  
 ఇంద్రాయాహి సహస్రయుక్ ।  
 అగ్నిర్విభ్రాష్టివసనః ।  
 వాయుశ్శ్వేతసికద్రుకః ।  
 సంవథ్సరో విషూవర్జైః ।  
 నిత్యాస్తేఽనుచరాస్తవ ।  
 సుబ్రహ్మణ్యోగ్ం సుబ్రహ్మణ్యోగ్ం  
 సుబ్రహ్మణ్యోగ్ం ।  
 ఇంద్రాగచ్ఛ హరివ ఆగచ్ఛ మేధాతిథేః ।  
 మేష వృషణశ్వస్య మేనే ॥ 58 ॥

గౌరావస్కందిన్నహల్యామై జార ।  
 కౌశికబ్రాహ్మణ గౌతమబ్రువాణ ।

అరుణాశ్వా ఇహాగతాః |  
 వసవః పృథివిక్షితః |  
 అష్టాదిగ్వాససోఽగ్నయః |  
 అగ్నిశ్చ జాతవేదాశ్చేత్యేతే |  
 తామ్రాశ్వాస్తామ్రరథాః |  
 తామ్రవర్ణాస్తథాఽసితాః |  
 దండహస్తాః ఖాదగ్ధతః |  
 ఇతో రుద్రాః పరాంగతాః || 59 ||

ఉక్తగ్గ్స్థానం ప్రమాణంచ పుర ఇత |  
 బృహస్పతిశ్చ సవితా చ |  
 విశ్వరూపైరిహాగతాం |  
 రథేనోదకవర్తమా |  
 అప్పుషా ఇతి తద్ద్వయోః |  
 ఉక్తో వేషో వాసాగ్ంసి చ |  
 కాలావయవానామితః ప్రతీచ్యా |  
 వాసాత్యా ఇత్యశ్వినోః |  
 కోఽంతరిక్షే శబ్దంకరోతీతి |  
 వాసిష్ఠో రౌహిణో మీమాగ్ంసాంచక్రే |  
 తస్యైషా భవతి |  
 వాశ్రేవ విద్యుదితి |

బ్రహ్మ॑ణ ఉ॒ద॒ర॒ణమ॑సి ।  
 బ్రహ్మ॑ణ ఉ॒దీ॒ర॒ణమ॑సి ।  
 బ్రహ్మ॑ణ ఆ॒స్త॒ర॒ణమ॑సి ।  
 బ్రహ్మ॑ణ ఉ॒ప॒స్త॒ర॒ణమ॑సి ॥ 60 ॥

దృ॒శ్యతే॒ చ మే॒నే ప॒రాంగ॑తాశ్చక్రే॒ షట్ప॑ ॥ 12 ॥

† అ॒ష్టయో॑నీమ॒ష్టపు॑త్రాం ।  
 అ॒ష్టప॑త్నీమి॒మాం మహీ॑ం ।  
 అ॒హం వే॒ద న మే॑ మృ॒త్యుః ।  
 న॒చామృ॑త్యుర॒ఘాహ॑రత్ ।  
 అ॒ష్టయో॑న్య॒ష్టపు॑త్రం ।  
 అ॒ష్టప॑ది॒దమ॑ంతరి॒క్షం ।  
 అ॒హం వే॒ద న మే॑ మృ॒త్యుః ।  
 న॒చామృ॑త్యుర॒ఘాహ॑రత్ ।  
 అ॒ష్టయో॑నీమ॒ష్టపు॑త్రాం ।  
 అ॒ష్టప॑త్నీమ॒మూంది॑వం ॥ 61 ॥

† అ॒హం వే॒ద న మే॑ మృ॒త్యుః ।  
 న॒చామృ॑త్యుర॒ఘాహ॑రత్ ।  
 సు॒త్రామా॑ణం మహీ॒మూషు॑ ।  
 అది॑తి॒ర్యైరది॑తిరంతరి॒క్షం ।  
 అది॑తి॒ర్మాతా॑ స పితా॒ స పు॒త్రః ।

విశ్వే దేవా అదితిః పంచజనాః ।  
 అదితిర్జాతమదితిర్జనిత్వం ।  
 అష్టౌ పుత్రాసో అదితేః ।  
 యే జాతాస్తస్వః పరి ।  
 దేవాం(2) ఉపప్రైథుప్తభిః ॥ 62 ॥

† పరా మార్తాండమాస్యత్ ।  
 సప్తభిః పుత్రైరదితిః ।  
 ఉపప్రైత్పూర్వ్యం యుగం ।  
 ప్రజాయే మృత్యవే తత్ ।  
 పరా మార్తాండమాభరదితి ।  
 తాననుక్రమిష్యామః ।  
 మిత్రశ్చ వరుణశ్చ ।  
 ధాతా చార్యమా చ ।  
 అగ్ంశశ్చ భగశ్చ ।  
 ఇంద్రశ్చ వివస్వాగ్శ్చేత్యేతే ।  
 హిరణ్య గర్భో హగ్ంసశ్శుచిషత్ ।  
 బ్రహ్మజజ్ఞానం తదిత్పదమితి ।  
 గర్భః ప్రాజాపత్యః ।  
 అథ పురుషః సప్త పురుషః ॥ 63 ॥

అమూం దివగ్ం సప్తభిరేతే చత్వారి చ ॥ 13 ॥

యో॒ఽసౌ తప॑స్సుదే॒తి |  
 స సర్వే॑షాం భూ॒తానాం॑ ప్రా॒ణానాదా॑యోదే॒తి |  
 మా మే॑ ప్ర॒జాయా మా ప॑శూ॒నాం |  
 మా మమ॑ ప్రా॒ణానాదా॑యోద॒గాః |  
 అసౌ యో॒ఽస్తమే॑తి |  
 స సర్వే॑షాం భూ॒తానాం॑ ప్రా॒ణానాదా॑యా॒స్తమే॑తి |  
 మా మే॑ ప్ర॒జాయా మా ప॑శూ॒నాం |  
 మా మమ॑ ప్రా॒ణానాదా॑యా॒స్తంగాః॑ |  
 అసౌ య ఆపూ॑ర్యతి |  
 స సర్వే॑షాం భూ॒తానాం॑ ప్రా॒ణైరాపూ॑ర్యతి || 64 ||

మా మే॑ ప్ర॒జాయా మా ప॑శూ॒నాం |  
 మా మమ॑ ప్రా॒ణైరాపూ॑రి॒ష్టాః |  
 అసౌ యో॒ఽపక్షి॑యతి |  
 స సర్వే॑షాం భూ॒తానాం॑ ప్రా॒ణైరప॑క్షియతి |  
 మా మే॑ ప్ర॒జాయా మా ప॑శూ॒నాం |  
 మా మమ॑ ప్రా॒ణైరప॑క్షే॒ష్టాః |  
 అమూ॑ని నక్ష॒త్రాణి॑ |  
 సర్వే॑షాం భూ॒తానాం॑ ప్రా॒ణైరప॑ప్రసర్పంతి  
 చో॒ధ్ధర్ప॑ంతి చ |

మా మే ప్రజాయా మా పశూనాం ।  
 మా మమ ప్రాణైరపప్రస్మపత మోఘ్నపత ॥ 65 ॥

ఇమే మాసాశ్చార్థమాసాశ్చ ।  
 సర్వేషాం భూతానాం ప్రాణైరపప్రసర్పంతి  
 చోఘ్నర్పంతి చ ।

మా మే ప్రజాయా మా పశూనాం ।  
 మా మమ ప్రాణైరపప్రస్మపత మోఘ్నపత ।  
 ఇమ ఋతవః ।  
 సర్వేషాం భూతానాం ప్రాణైరపప్రసర్పంతి  
 చోఘ్నర్పంతి చ ।

మా మే ప్రజాయా మా పశూనాం ।  
 మా మమ ప్రాణైరప ప్రస్మపత మోఘ్నపత ।  
 అయగ్ం సంవధ్నరః ।  
 సర్వేషాం భూతానాం ప్రాణైరపప్రసర్పంతి  
 చోఘ్నర్పంతి చ ॥ 66 ॥

మా మే ప్రజాయా మా పశూనాం ।  
 మా మమ ప్రాణైరపప్రస్మప మోఘ్నప ।  
 ఇదమహః ।  
 సర్వేషాం భూతానాం ప్రాణైరపప్రసర్పంతి  
 చోఘ్నర్పంతి చ ।

మా మే ప్రజాయా మా పశూనాం ।  
 మా మమ ప్రాణైరపప్రస్మప మోఘ్నప ।  
 ఇయగ్ంరాత్రిః ।  
 సర్వేషాం భూతానాం ప్రాణైరపప్రసర్పతి  
 చోఘ్నర్పతి చ ।

మా మే ప్రజాయా మా పశూనాం ।  
 మా మమ ప్రాణైరపప్రస్మప మోఘ్నప ।  
 ఓం భుర్భువస్స్వః ।  
 ఏతద్వో మిథునం మా నో మిథునగ్ంరీఢ్యం ॥ 67 ॥

ప్రాణైరాపూర్వతి మోఘ్నపత చోఘ్నర్పతి చ మోఘ్నప ద్వే చ ॥ 14 ॥

యోఽసౌ షోడశాఽమూని ద్వాదశాయం చతుర్దశ ॥

ఉదేత్యస్తమేత్యాపూర్వత్యపక్షీయత్యమూని నక్షత్రాణిమే  
 మాసా ఇమ ఋతవోఽయగ్ం సంవత్సర ఇదమహరియగ్ం రాత్రిర్దశ ॥

అథాదిత్యస్యాష్టపురుషస్య ।  
 వసూనామాదిత్యానాగ్ంస్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 రుద్రాణామాదిత్యానాగ్ంస్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 ఆదిత్యానామాదిత్యానాగ్ంస్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 సతాగ్ంసత్యానాం ।  
 ఆదిత్యానాగ్ంస్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 అభిధూన్వతామభిఘ్నతాం ।

వాతవతాం మరుతాం ।  
 ఆదిత్యానాగ్న్యానే స్వతేజసా భాని ।  
 ఋభూణామాదిత్యానాగ్న్యానే స్వతేజసా భాని ।  
 విశ్వేషాందేవానాం ।  
 ఆదిత్యానాగ్న్యానే స్వతేజసా భాని ।  
 సంవత్సరస్య సవితుః ।  
 ఆదిత్యస్యస్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 ఓం భుర్భువస్స్వః ।  
 రశ్మయో వో మిథునం మా నో మిథునగ్ంరీధ్వం ॥ 68 ॥

ఋభూణామాదిత్యానాగ్న్యానే స్వతేజసా భాని షట్ప ॥ 15 ॥

ఆరోగస్య స్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 భ్రాజస్య స్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 పటరస్య స్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 పతంగస్య స్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 స్వర్ణరస్య స్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 జ్యోతిషీమతస్య స్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 విభాసస్య స్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 కశ్యపస్య స్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 ఓం భుర్భువస్స్వః ।  
 ఆపో వో మిథునం మా నో మిథునగ్ంరీధ్వం ॥ 69 ॥

ఆరోగస్య దశ || 16 ||

అథ వాయోరేకాదశపురుషస్యైకాదశస్త్రీకస్య |  
 ప్రభ్రాజమానానాగ్ం రుద్రాణాగ్ంస్థానే స్వతేజసా భాని |  
 వ్యవదాతానాగ్ం రుద్రాణాగ్ంస్థానే స్వతేజసా భాని |  
 వాసుకివైద్యుతానాగ్ం రుద్రాణాగ్ంస్థానే  
 స్వతేజసా భాని |

రజతానాగ్ం రుద్రాణాగ్ంస్థానే స్వతేజసా భాని |  
 పరుషాణాగ్ం రుద్రాణాగ్ంస్థానే స్వతేజసా భాని |  
 శ్యామానాగ్ం రుద్రాణాగ్ంస్థానే స్వతేజసా భాని |  
 కపిలానాగ్ం రుద్రాణాగ్ంస్థానే స్వతేజసా భాని |  
 అతిలోహితానాగ్ం రుద్రాణాగ్ంస్థానే స్వతేజసా భాని |  
 ఊర్ధ్వనాగ్ం రుద్రాణాగ్ంస్థానే స్వతేజసా భాని || 70 ||

అవపతంతానాగ్ం రుద్రాణాగ్ంస్థానే స్వతేజసా భాని |  
 వైద్యుతానాగ్ం రుద్రాణాగ్ంస్థానే స్వతేజసా భాని |  
 ప్రభ్రాజమానీనాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ంస్థానే స్వతేజసా భాని |  
 వ్యవదాతీనాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ంస్థానే స్వతేజసా భాని |  
 వాసుకివైద్యుతీనాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ంస్థానే  
 స్వతేజసా భాని |

రజతానాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ంస్థానే స్వతేజసా భాని |  
 పరుషాణాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ంస్థానే స్వతేజసా భాని |

శ్యామానాగ్ం రుద్రాణీనాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 కపిలానాగ్ం రుద్రాణీనాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 అతిలోహితీనాగ్ం రుద్రాణీనాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 ఊర్ధ్వనాగ్ం రుద్రాణీనాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 అవపతంతీనాగ్ం రుద్రాణీనాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 వైద్యుతీనాగ్ం రుద్రాణీనాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 ఓం భుర్భువస్స్వః ।  
 రూపాణి వో మిథునం మా నో మిథునగ్ంరీఢ్యం ॥ 71 ॥

ఊర్ధ్వనాగ్ం రుద్రాణాగ్ స్థానే స్వతేజసా భాన్యతిలోహితీనాగ్ం  
 రుద్రాణీనాగ్ స్థానే స్వతేజసా భాని పంచ చ ॥ 17 ॥

అథాగ్నేరష్టపురుషస్య ।  
 అగ్నేః పూర్వదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 జాతవేదస ఉపదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 సహోజసో దక్షిణదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 అజిరాప్రభవ ఉపదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 వైశ్వానరస్యాఽపరదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 నర్యావస ఉపదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 పంక్తిరాధస ఉదగ్దిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని ।  
 విసర్పిణ ఉపదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని ।

ఓం భుర్భువస్స్వః |  
దిశో వో మిథునం మా నో మిథునగ్ంరీఢ్యం || 72 ||

స్వరేకం చ || 18 ||

వితద్రశ్యయ ఆపో రూపాణి దిశః పంచ ||

దక్షిణపూర్వస్యాందిశి విసర్పీ నరకః |  
తస్మాన్నః పరిపాహి |  
దక్షిణాపరస్యాం దిశ్యవిసర్పీ నరకః |  
తస్మాన్నః పరిపాహి |  
ఉత్తరపూర్వస్యాందిశి విషాదీ నరకః |  
తస్మాన్నః పరిపాహి |  
ఉత్తరాపరస్యాందిశ్యవిషాదీ నరకః |  
తస్మాన్నః పరిపాహి |  
ఆ యస్మింధృష్ట వాసవా  
ఇంద్రియాణి శతక్రతవిత్యేతే || 73 ||

దక్షిణపూర్వస్యాం నవ || 19 ||

ఇంద్రఘోషా వో వసుభిః పురస్తాదుపదధతాం |  
మనోజవసో వః పితృభిర్దక్షిణత ఉపదధతాం |  
ప్రచేతా వో రుద్రైః పశ్చాదుపదధతాం |  
విశ్వకర్మా వ ఆదిత్యైరుత్తరత ఉపదధతాం |

త్వ॑ష్టా వో॒ రూ॒పైరు॒పరి॑ష్టాదుపదధతాం ।

సం॒జ్ఞానం॑ వః ప॒శ్చాది॑తి ।

ఆది॒త్యస్స॒ర్వోఽగ్నిః॑ పృ॒థి॒వ్యాం ।

వా॒యురంత॑రిక్షే ।

సూ॒ర్యో ది॒వి ।

చంద్ర॑మా దిక్షు ।

నక్ష॑త్రాణి స్వ॒లోకే॑ ।

ఏ॒వా హే॒వ ।

ఏ॒వా హ్యగ్నే॑ ।

ఏ॒వా హి వా॑యో ।

ఏ॒వా హింద్ర॑ ।

ఏ॒వా హి పూ॑షన్ ।

ఏ॒వా హి దే॑వాః ॥ 74 ॥

దిక్షు సప్త చ ॥ 20 ॥

ఆప॑మాపామపస్స॒ర్వాః ।

అ॒స్మాద॒స్మాది॒తోఽము॑తః ।

అ॒గ్నిర్వా॒యుశ్చ॒ సూర్య॑శ్చ ।

స॒హ సం॑చస్క॒రద్ధి॑యా ।

వా॒య్వశ్వా॑ ర॒శ్మిప॑తయః ।

మ॒రీచ్యా॑త్మానో అ॒ద్రుహాః॑ ।

దే॒వీ॒ర్భు॒వన॒సూ॒వరీః |  
 పు॒త్ర॒వ॒త్త్వాయ॑ మే సు॒త |  
 మ॒హా॒నామ్ని॒ర్మహా॑మా॒నాః |  
 మ॒హా॒సో మ॒హా॒సస్వ్యః॑ || 75 ||

దే॒వీః ప॒ర్జన్య॒సూ॒వరీః |  
 పు॒త్ర॒వ॒త్త్వాయ॑ మే సు॒త |  
 అ॒పా॒ఽశ్శు॒ష్ణిమ॒పా ర॑క్షః |  
 అ॒పా॒ఽఽశ్శు॒ష్ణిమ॒పార॑ఘం |  
 అ॒పా॒ఽఽహ్రా॒మప॑చా॒వర్తి॑ం |  
 అ॒పదే॑వీరితో హి॒త |  
 వ॒జ్రం॑దే॒వీర॑జితాగ్శ్చ |  
 భు॒వ॒నం॑దే॒వసూ॒వరీః |  
 ఆది॒త్యా॒నది॒తిందే॑వీం |  
 యోని॑నోర్ధ్వముదీ॒షత॑ || 76 ||

భ॒ద్రం క॑ర్ణే॒భిః శృ॒ణు॒యామ॑ దే॒వాః |  
 భ॒ద్రం ప॑శ్యే॒మాక్ష॑భి॒ర్యజ॑త్రాః |  
 స్థి॒రైరంగై॑స్తు॒ష్టువాగ్ంస॑స్త॒నూభిః॑ |  
 వ్య॒శేమ॑ దే॒వహి॑తం య॒దాయుః॑ |  
 స్వ॒స్తి న॒ ఇంద్రో॑ వృ॒ద్ధశ్ర॑వాః |  
 స్వ॒స్తి నః॑ పూ॒షా వి॒శ్వవే॑దాః |

స్వస్తి నస్తార్థో అరిష్టనేమిః ।  
 స్వస్తి నో బృహస్పతిర్దధాతు ।  
 కేతవో అరుణాసశ్చ ।  
 ఋషయో వాతరశనాః ।  
 ప్రతిష్ఠాగ్ంశతథా హి ।  
 సమాహితాసో సహస్రధాయసం ।  
 శివా నశ్శంతమా భవంతు ।  
 దివ్యా ఆప ఓషధయః ।  
 సుమృడీకా సరస్వతి ।  
 మా తే వ్యోమ సందృశి ॥ 77 ॥

స్వరుదీషత వాతరశనాష్టట్ట ॥ 21 ॥

యోఽపాం పుష్పం వేద ।  
 పుష్పవాన్పుజావాన్పుశుమాన్భవతి ।  
 చంద్రమా వా అపాం పుష్పం ।  
 పుష్పవాన్పుజావాన్పుశుమాన్భవతి ।  
 య ఏవం వేద ।  
 యోఽపామాయతనం వేద ।  
 ఆయతనవాన్భవతి ।  
 అగ్నిర్వా అపామాయతనం ।

ఆ॒య॒త॒న॒వా॒న్భ॒వ॒తి |  
 యో॒ఽగ్నే॒రాయ॑త॒నం వేద॑ || 78 ||

ఆ॒య॒త॒న॒వా॒న్భ॒వ॒తి |  
 ఆ॒పో వా అ॒గ్నే॒రాయ॑త॒నం |  
 ఆ॒య॒త॒న॒వా॒న్భ॒వ॒తి |  
 య ఏ॒వం వేద॑ |  
 యో॒ఽపా॒మాయ॑త॒నం వేద॑ |  
 ఆ॒య॒త॒న॒వా॒న్భ॒వ॒తి |  
 వా॒యు॒ర్వా అ॒పా॒మాయ॑త॒నం |  
 ఆ॒య॒త॒న॒వా॒న్భ॒వ॒తి |  
 యో వా॒యో॒రాయ॑త॒నం వేద॑ |  
 ఆ॒య॒త॒న॒వా॒న్భ॒వ॒తి || 79 ||

ఆ॒పో వై వా॒యో॒రాయ॑త॒నం |  
 ఆ॒య॒త॒న॒వా॒న్భ॒వ॒తి |  
 య ఏ॒వం వేద॑ |  
 యో॒ఽపా॒మాయ॑త॒నం వేద॑ |  
 ఆ॒య॒త॒న॒వా॒న్భ॒వ॒తి |  
 అ॒సౌ వై త॒ప॒స్స॒పా॒మాయ॑త॒నం |  
 ఆ॒య॒త॒న॒వా॒న్భ॒వ॒తి |  
 యో॒ఽము॒ష్య త॒ప॒త ఆ॒య॒త॒నం వేద॑ |

ఆ॒య॒త॒న॒వా॒న్భ॒వ॒తి |  
 ఆ॒పో వా అ॒ము॒ప్య త॒ప॒త ఆ॒య॒త॒నం || 80 ||

ఆ॒య॒త॒న॒వా॒న్భ॒వ॒తి |  
 య ఏ॒వం వే॒ద |  
 యో॒పా॒మాయ॒త॒నం వే॒ద |  
 ఆ॒య॒త॒న॒వా॒న్భ॒వ॒తి |  
 చ॒ంద్ర॒మా వా అ॒పా॒మాయ॒త॒నం |  
 ఆ॒య॒త॒న॒వా॒న్భ॒వ॒తి |  
 యశ్చ॒ంద్ర॒మ॒స ఆ॒య॒త॒నం వే॒ద |  
 ఆ॒య॒త॒న॒వా॒న్భ॒వ॒తి |  
 ఆ॒పో వై చ॒ంద్ర॒మ॒స ఆ॒య॒త॒నం |  
 ఆ॒య॒త॒న॒వా॒న్భ॒వ॒తి || 81 ||

య ఏ॒వం వే॒ద |  
 యో॒పా॒మాయ॒త॒నం వే॒ద |  
 ఆ॒య॒త॒న॒వా॒న్భ॒వ॒తి |  
 నక్ష॒త్రా॒ణి వా అ॒పా॒మాయ॒త॒నం |  
 ఆ॒య॒త॒న॒వా॒న్భ॒వ॒తి |  
 యో నక్ష॒త్రా॒ణా॒మాయ॒త॒నం వే॒ద |  
 ఆ॒య॒త॒న॒వా॒న్భ॒వ॒తి |  
 ఆ॒పో వై నక్ష॒త్రా॒ణా॒మాయ॒త॒నం |

ఆయ॑త॒నవా॑న్భవతి ।  
య ఏ॒వం వే॑ద ॥ 82 ॥

యో॑పా॒మాయ॑త॒నం వే॑ద ।  
ఆయ॑త॒నవా॑న్భవతి ।  
ప॒ర్జన్యో॑ వా అ॒పా॒మాయ॑త॒నం ।  
ఆయ॑త॒నవా॑న్భవతి ।  
యః ప॒ర్జన్య॑స్యా॒యత॑నం వే॑ద ।  
ఆయ॑త॒నవా॑న్భవతి ।  
ఆపో॑ వై ప॒ర్జన్య॑స్యా॒యత॑నం ।  
ఆయ॑త॒నవా॑న్భవతి ।  
య ఏ॒వం వే॑ద ।  
యో॑పా॒మాయ॑త॒నం వే॑ద ॥ 83 ॥

ఆయ॑త॒నవా॑న్భవతి ।  
సం॑వ॒ధ్నరో॑ వా అ॒పా॒మాయ॑త॒నం ।  
ఆయ॑త॒నవా॑న్భవతి ।  
యస్సం॑వ॒ధ్నర॑స్యా॒యత॑నం వే॑ద ।  
ఆయ॑త॒నవా॑న్భవతి ।  
ఆపో॑ వై సం॑వ॒ధ్నర॑స్యా॒యత॑నం ।  
ఆయ॑త॒నవా॑న్భవతి ।  
య ఏ॒వం వే॑ద ।

యోఽప్సు నావం ప్రతిష్ఠితాం వేద |  
ప్రత్యేవ తిష్ఠతి || 84 ||

ఇమే వై లోకా అప్సు ప్రతిష్ఠితాః |  
తదేషాభ్యసూక్తా |  
అపాగ్ంరసముదయగ్ంసన్ |  
సూర్యే శుక్రగ్ంసమాభృతం |  
అపాగ్ంరసస్య యో రసః |  
తం వో గృహ్ణామ్యుత్తమమితి |  
ఇమే వై లోకా అపాగ్ంరసః |  
తేఽముష్మిన్నాదిత్యే సమాభృతాః |  
జానుదఘ్నిముత్తరవేదీంఖాత్వా |  
అపాం పూరయిత్వా గుల్ఫదఘ్నం || 85 ||

పుష్కరపర్ణైః పుష్కరదండైః పుష్కరైశ్చ సగ్గస్తీర్య |  
తస్మిన్విహాయసే |  
అగ్నిం ప్రణియోపసమాధాయ |  
బ్రహ్మవాదినో వదంతి |  
కస్మాత్ప్రణితేఽయమగ్నిశ్చయతే |  
సాప్రణితేఽయమప్సు హ్యయంచీయతే |  
అసౌ భువనేప్యనాహితాగ్నిరేతాః |  
తమభిత ఏతా అబీష్టకా ఉపదధాతి |

అగ్నిహోత్రే దర్శపూర్ణమాసయోః |  
పశుబంధే చాతుర్మాస్యేషు || 86 ||

అథో ఆహుః |  
సర్వేషు యజ్ఞక్రతుష్వితి |  
ఏతద్ధ స్మ వా ఆహుశ్శండిలాః |  
కమగ్నించినతే |  
సత్రియమగ్నించినావనః |  
సంవత్సరం ప్రత్యక్షేణ |  
కమగ్నించినతే |  
సావిత్రమగ్నించినావనః |  
అముమాదిత్యం ప్రత్యక్షేణ |  
కమగ్నించినతే || 87 ||

నాచికేతమగ్నించినావనః |  
ప్రాణాన్ప్రత్యక్షేణ |  
కమగ్నించినతే |  
చాతుర్వోత్రియమగ్నించినావనః |  
బ్రహ్మ ప్రత్యక్షేణ |  
కమగ్నించినతే |  
వైశ్వస్రజమగ్నించినావనః |  
శరీరం ప్రత్యక్షేణ |

కమగ్నించినతే ।

ఉపానువాక్యమాశుమగ్నించినాన్వనః ॥ 88 ॥

ఇమాన్లోకాన్ప్రత్యక్షేణ ।

కమగ్నించినతే ।

ఇమమారుణకేతుకమగ్నించినాన్వన ఇతి ।

య ఏవాసౌ ।

ఇతశ్చైముతశ్చైవ్యతీపాతీ ।

తమితి ।

యోఽగ్నేర్మిథూయా వేద ।

మిథునవాన్భవతి ।

ఆపో వా అగ్నేర్మిథూయాః ।

మిథునవాన్భవతి ।

య ఏవం వేద ॥ 89 ॥

వేద భవత్యాయతనం భవతి వేద వేద తిష్ఠతి గుల్ఫదఘ్నం  
చాతుర్మాస్యేష్టముమాదిత్యం ప్రత్యక్షేణ కమగ్నిం చినత  
ఉపానువాక్యామాశుమగ్నిం చినాన్వనో మిథూయా  
మిథునవాన్భవత్యేకం చ ॥ 22 ॥

పుష్పమగ్నిర్వాయురసౌ వై తపంచంద్రమా నక్షత్రాణి  
పర్జన్యస్సంవధ్వరో యోఽఘ్న నావమేతద్ధ స్మ  
వై సత్రియగ్ం సంవధ్వరగ్ం సావిత్రమముం నాచికేతం  
ప్రాణాగ్శ్చాతుర్హోత్రియం బ్రహ్మ వైశ్వస్మజగ్ం

శరీరముపానువాక్యమాశుమిమాన్లోకానిమమారుణకేతుకమగ్నిం  
చిన్వానో య ఏవాఽసౌ ॥

ఆపో వా ఇదమాసంధ్యలిలమేవ ।  
స ప్రజాపతిరేకః పుష్కరపల్లె సమభవత్ ।  
తస్యాంతర్మనసి కామస్సమవర్తత ।  
ఇదగ్ంస్యజేయమితి ।  
తస్మాద్యత్పురుషో మనసాభిగచ్ఛతి ।  
తద్వాచా వదతి ।  
తత్కర్మణా కరోతి ।  
తదేషాఽభ్యసూక్తా ।  
కామస్తదగ్రే సమవర్తతాధి ।  
మనసో రేతః ప్రథమం యదాసీత్ ॥ 90 ॥

సతో బంధుమసతి నిరవిందన్ ।  
హృది ప్రతీష్యా కవయో మనీషేతి ।  
ఉపైనంతదుపనమతి ।  
యత్కామో భవతి ।  
య ఏవం వేద ।  
స తపోఽతవ్యత ।  
స తపస్తప్త్యా ।  
శరీరమధూనుత ।

తస్య యన్మాగ్ంసమాసీత్ |

తతోఽరుణాః కేతవో వాతరశనా ఋషయ ఉదతిష్ఠన్న్ || 91 ||

యే నఖాః |

తే వైఖానసాః |

యే వాలాః |

తే వాలఖిల్యాః |

యో రసః |

సోఽపాం |

అంతరతః కూర్మం భూతగ్ంసర్పంతం |

తమబ్రవీత్ |

మమ వైత్వజ్మాగ్ంసా |

సమభూత్ || 92 ||

నేత్యబ్రవీత్ |

పూర్వమేవాహమిహాసమితి |

తత్పురుషస్య పురుషత్వం |

స సహస్రశీర్షా పురుషః |

సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్ |

భూత్వోదతిష్ఠత్ |

తమబ్రవీత్ |

త్వం వై పూర్వగ్ంసమభూః |

త్వమి॒దం పూ॑ర్వః కు॒రుష్వే॑తి ।

స ఇ॒త ఆ॒దాయా॑పః ॥ 93 ॥

అం॒జలి॑నా పు॒రస్తా॑దుపాద॒ధాత్ ।

ఏ॒వాహ్యే॑వేతి ।

తత॑ ఆదిత్య ఉద॑తిష్ఠత్ ।

సా ప్రా॑చీ దిక్ ।

అధా॑రుణః కేతు॒ర్దక్షి॑ణత ఉపాద॒ధాత్ ।

ఏ॒వాహ్య॑గ్న ఇతి ।

తతో॑ వా అగ్ని॒రుద॑తిష్ఠత్ ।

సా దక్షి॑ణా దిక్ ।

అధా॑రుణః కేతుః పశ్చా॒దుపా॑ద॒ధాత్ ।

ఏ॒వాహి॑ వాయో ఇతి ॥ 94 ॥

తతో॑ వాయు॒రుద॑తిష్ఠత్ ।

సా ప్ర॑తీచీ దిక్ ।

అధా॑రుణః కేతు॒రుత్త॑రత ఉపాద॒ధాత్ ।

ఏ॒వాహి॑ంద్రేతి ।

తతో॑ వా ఇంద్ర ఉద॑తిష్ఠత్ ।

సో॒దీచీ॑ దిక్ ।

అధా॑రుణః కేతు॒ర్మధ్య॑ ఉపాద॒ధాత్ ।

ఏ॒వాహి॑ పూ॒షన్ని॑తి ।

తతో వై పూ॒షోద॑తిష్ఠత్ |

సే॒యం॑దిక్ || 95 ||

అ॒థా॒రు॒ణః కే॒తు॒రు॒పరి॑ష్టాదుపాద॑ధాత్ |

ఏ॒వా॒హి దే॒వా ఇ॒తి |

తతో దే॒వమ॑ను॒ష్యాః పి॒త॒రః |

గం॒ధ॒ర్వా॒ప్స॒రస॑శ్చోద॑తిష్ఠన్ |

సో॒ర్ధ్వా దిక్ |

యా వి॒ప్రు॒షో వి॒ప॒రాప॑తన్ |

తా॒భ్యోఽసు॑రా ర॒క్షాగ్ం॑సి పి॒శాచా॑శ్చోద॑తిష్ఠన్ |

తస్మా॒త్తే ప॒రాభ॑వన్ |

వి॒ప్రు॒ఙ్భ్యో హి తే స॒మ॒భ॑వన్ |

తదే॒షాభ్య॑నూ॒క్తా || 96 ||

ఆపో హ॒ యద్భృ॑హ॒తీర్గర్భ॑మాయన్న |

దక్ష॑ంద॒ధానా॑ జన॒యంతీ॑స్త్వయంభుం |

తత॑ ఇ॒మేధ్య॑స్మజ్యంత॒ సర్గాః॑ |

అద్యో॑ వా ఇ॒దగ్ం స॒మ॒భూత్ |

తస్మాది॒దగ్ంస॒ర్వం బ్ర॒హ్మ స్వ॒యంభి॑వతి |

తస్మాది॒దగ్ంస॒ర్వగ్ం శి॒థిల॑మి॒వాఽధ్రు॑వమి॒వాభ॑వత్ |

ప్ర॒జాప॑తి॒ర్వావ తత్ |

ఆత్మ॑నాత్మా॒నం వి॒ధాయ॑ |

తదే॒వాను॒ప్రావి॑శత్ ।

తదే॒షాభ్య॑సూ॒క్తా ॥ 97 ॥

వి॒ధాయ॑ లో॒కాన్ వి॒ధాయ॑ భూ॒తాని॑ ।

వి॒ధాయ॑ స॒ర్వాః ప్ర॒దిశో॑ ది॒శశ్చ॑ ।

ప్ర॒జాప॑తిః ప్ర॒థమ॑జా ఋ॒తస్య॑ ।

ఆత్మ॑నాత్మాన॑మభి॒సంవి॑వేశేతి ।

స॒ర్వమే॒వేద॑మాప్తా ।

స॒ర్వమ॑వరు॒ద్ధ్య ।

తదే॒వాను॒ప్రావి॑శతి ।

య ఏ॒వం వే॑ద ॥ 98 ॥

ఆసీ॑దతిష్ఠన్నభూదపో వాయో ఇతి సేయం

దిగభ్య॑సూ॒క్తాఽభ్య॑సూ॒క్తాఽష్టౌ చ ॥ 23 ॥

చతు॑ష్టయ్య ఆపో గృ॒హ్లాతి॑ ।

చత్వారి॑ వా అపాగ్ంరూపాణి॑ ।

మే॒ఘా వి॒ద్యుత్ ।

స్త॒నయి॑త్సర్వ॒స్పృష్టిః॑ ।

తాన్యే॒వావ॑రుంధే ।

ఆత॑పతి వర్ష్యా గృ॒హ్లాతి॑ ।

తాః పు॒రస్తా॑దుపదధాతి ।

ఏ॒తా వై బ్ర॑హ్మవర్చస్యా ఆపః॑ ।

ముఖత ఏవ బ్రహ్మవర్చసమవరుండే ।  
తస్మాన్ముఖతో బ్రహ్మవర్చసితరః ॥ 99 ॥

కూప్యా గృహ్లాతి ।  
తా దక్షిణత ఉపదధాతి ।  
ఏతా వై తేజస్వినిరాపః ।  
తేజ ఏవాస్య దక్షిణతో దధాతి ।  
తస్మాద్దక్షిణోర్ధస్తేజస్వితరః ।  
స్థావరా గృహ్లాతి ।  
తాః పశ్చాదుపదధాతి ।  
ప్రతిష్ఠితా వై స్థావరాః ।  
పశ్చాదేవ ప్రతితిష్ఠతి ।  
వహంతీర్గృహ్లాతి ॥ 100 ॥

తా ఉత్తరత ఉపదధాతి ।  
ఓజసా వా ఏతా వహంతీరివోద్ధతిరివ  
ఆకూజతీరివ ధావంతీః ।  
ఓజ ఏవాస్యోత్తరతో దధాతి ।  
తస్మాదుత్తరోర్ధ ఓజస్వితరః ।  
సంభార్యా గృహ్లాతి ।  
తా మధ్య ఉపదధాతి ।  
ఇయం వై సంభార్యాః ।

అ॒స్యామే॑వ ప్ర॒తితి॑ష్ఠతి ।  
 ప॒ల్వ॒ల్యా గృ॑హ్ణాతి ।  
 తా ఉ॒పరి॑ష్ఠాదు॒పాద॑ధాతి ॥ 101 ॥

అసౌ వై ప॒ల్వ॒ల్యాః ।  
 అ॒ముష్యా॑మేవ ప్ర॒తితి॑ష్ఠతి ।  
 ది॒క్షాప॑దధాతి ।  
 ది॒క్షు వా ఆ॑పః ।  
 అ॒న్నం వా ఆ॑పః ।  
 అ॒ద్భ్యో వా అ॒న్నం॑జాయతే ।  
 యదే॒వాద్భ్యో॑ఽన్నం॑జాయతే ।  
 తద॒వరు॑ంధే ।  
 తం వా ఏ॒తమ॑రుణాః కేత॒వో  
 వాత॑రశనా ఋ॒షయో॑ఽచి॒న్వన్ ।  
 తస్మా॑దారుణకేతుకః ।  
 తదే॒షాభ్య॑నూక్తా ।  
 కేత॒వో అ॒రుణా॑సశ్చ ।  
 ఋ॒షయో వాత॑రశనాః ।  
 ప్రతి॑ష్ఠాగ్ం శత॒ధాహి॑ ।  
 స॒మాహి॑తాసో సహస్ర॒ధాయ॑సమితి ।  
 శత॑శ్చై॒వ సహస్ర॑శశ్చ ప్రతి॑తిష్ఠతి ।

య ఏ॒త॒మ॒గ్నించీ॑నుతే ।  
య ఉ॒చై॒న॒మే॒వం వే॑ద ॥ 102 ॥

బ్ర॒హ్మ॒వర్చ॑సి॒తరో వ॑హంతీ॒ర్గ్ర॒హ్లాతి॒ తా  
ఉ॒పరి॑ష్టాదు॒పాద॑ధాత్యారుణకేతుకోఽష్టా చ ॥ 24 ॥

జా॒నుద॑ఘ్ని॒ముత్త॑రవేదీంఖాత్వా ।  
అ॒పాం పూ॑రయతి ।  
అ॒పాగ్ం స॑ర్వత్వా॒య ।  
పు॒ష్కర॑పర్ణగ్ం॒రుక్మం పు॑రు॒షమి॑త్యుపదధాతి ।  
తపో॒ వై పు॑ష్కరపర్ణం ।  
సత్యగ్ం॒రుక్మః ।  
అమృ॒తం పు॑రుషః ।  
ఏ॒తావ॑ద్వా వా॒స్తి ।  
యావ॑దే॒తత్ ।  
యావ॑దే॒వాస్తి ॥ 103 ॥

తద॑వరుంధే ।  
కూ॒ర్మము॑పదధాతి ।  
అ॒పామే॑వ మే॒ధమ॑వరుంధే ।  
అ॒థో స్వ॑ర్గస్య లో॒కస్య॑ స॒మ॒ష్ట్యై ।  
ఆప॑మాపామపస్స॒ర్వాః ।  
అస్మా॑దస్మాదితోఽము॒తః ।

అగ్ని॒ర్వా॒యుశ్చ॑ సూ॒ర్యశ్చ॑ ।  
 స॒హసం॑చ॒స్కర॑ద్ధి॒యా ఇతి॑ ।  
 వా॒య్వశ్వా॑ ర॒శ్మిప॑త॒యః ।  
 లో॒కం పృ॑ణ॒చ్ఛద్రం॑ పృ॒ణ ॥ 104 ॥

యా॒స్తిస్త్రః॑ ప॒రమ॑జాః ।  
 ఇంద్ర॑ఘోషా వో వసు॑భిరే॒వాహ్యే॑వేతి ।  
 పంచ॑చి॒తయ॑ ఉప॑దధాతి ।  
 పాంక్తో॑ఽగ్నిః ।  
 యా॒వానే॑వాగ్నిః ।  
 తంచీ॑నుతే ।  
 లో॒కంపృ॑ణయా ద్వి॒తీయా॑ముపదధాతి ।  
 పంచ॑ పదా వై విరాట్ ।  
 తస్యా॑ వా ఇ॒యం పాదః॑ ।  
 అంత॑రిక్షం పాదః ।  
 ద్యౌః పాదః ।  
 దిశః॑ పాదః ।  
 పరో॑రజాః పాదః ।  
 విరాజ్యే॑వ ప్రతి॒తిష్ఠతి॑ ।  
 య ఏ॒తమ॑గ్నించీనుతే ।  
 య ఉ॒చైన॑మే॒వం వేద॑ ॥ 105 ॥

అస్తి పృ॒ణా॒ంతరి॑క్షం పాద॒ష్టట్ట॑ || 25 ||

అగ్నిం ప్ర॒ణీ॒యోప॑సమాధాయ |

తమ॒భిత॑ ఏ॒తా అ॒బీష్ట॑కా ఉపదధాతి |

అగ్ని॒హోత్రే॑ ద॒ర్శపూ॒ర్ణమా॒సయోః॑ |

పశు॒బంధే॑ చాతు॒ర్మాస్యే॑షు |

అథో॑ ఆహుః |

సర్వే॑షు యజ్ఞక్రతు॒ష్వితి॑ |

అథ॑ హ॒స్మాహో॒రుణ॑స్సా॒స్వయం॑భువః |

సా॒వి॒త్రః సర్వో॑ఽగ్నిరిత్యస॒నుష॑ంగం మ॒న్యామ॑హే |

నానా॑ వా ఏ॒తేషాం॑ వీ॒ర్యా॑ణి |

కమగ్నించినతే || 106 ||

సత్రి॒యమగ్నించీ॑న్వాసః |

కమగ్నించినతే |

సా॒వి॒త్రమగ్నించీ॑న్వాసః |

కమగ్నించినతే |

నాచి॒కేత॑మగ్నించీ॑న్వాసః |

కమగ్నించినతే |

చాతు॒ర్హో॒త్రియ॑మగ్నించీ॑న్వాసః |

కమగ్నించినతే |

వైశ్వ॑స్థ॒జమ॒గ్నించ॑న్వా॒నః |  
కమ॒గ్నించ॑ను॒తే || 107 ||

ఉ॒పా॒ను॒వా॒క్యమా॑శు॒మగ్నించ॑న్వా॒నః |  
కమ॒గ్నించ॑ను॒తే |  
ఇ॒మమా॑రు॒ణకే॑తు॒కమ॒గ్నించ॑న్వా॒న ఇతి॑ |  
వృ॒షా వా॑ అ॒గ్నిః |  
వృ॒షాణో॑ స॒గ్గ్స్ఫా॑ల॒యేత్ |  
హ॒న్యేతా॑స్య య॒జ్ఞః |  
తస్మా॑న్నాను॒షజ్యః॑ |  
సో॒త్తర॑వేది॒షు క్ర॑తు॒షు చి॑న్వీ॒త |  
ఉ॒త్తర॑వే॒ద్యాగ్హ్య॑గ్నిశ్చీ॒యతే॑ |  
ప్ర॒జాకా॑మశ్చిన్వీ॒త || 108 ||

ప్రా॒జాప॑త్యో వా ఏ॒షోఽగ్నిః॑ |  
ప్రా॒జాప॑త్యాః ప్ర॒జాః |  
ప్ర॒జావా॑న్భవ॒తి |  
య ఏ॒వం వేద॑ |  
పశు॑కామశ్చిన్వీ॒త |  
సం॒జ్ఞానం॑ వా ఏ॒తత్ ప॑శూ॒నాం |  
యదా॑పః |  
పశూ॑నామే॒వ సం॒జ్ఞానే॑గ్నించ॑ను॒తే |

పశుమాన్భవతి ।

య ఏవం వేద ॥ 109 ॥

వృష్టికామశ్చిన్విత ।

ఆపో వై వృష్టిః ।

పర్జన్యో వర్షుకో భవతి ।

య ఏవం వేద ।

ఆమయావీ చిన్విత ।

ఆపో వై భేషజం ।

భేషజమేవాస్మై కరోతి ।

సర్వమాయురేతి ।

అభిచరగ్గ్శ్చిన్విత ।

వజ్రో వా ఆపః ॥ 110 ॥

వజ్రమేవ భ్రాతృవ్యేభ్యః ప్రహరతి ।

స్తృణుత ఏనం ।

తేజస్కామో యశస్కామః ।

బ్రహ్మవర్చసకామస్త్వర్గకామశ్చిన్విత ।

ఏతావద్వా వాస్తి ।

యావదేతత్ ।

యావదేవాస్తి ।

తదవరుంధే ।

తస్యై॒తద్ వ్ర॒తం ।  
వర్ష॑తి న ధా॑వేత్ ॥ 111 ॥

అమృ॑తం వా ఆపః॑ ।  
అమృ॑తస్యానంత॑రిత్యై ।  
నాపు॑ మూత్రపురీ॑షంకుర్యాత్ ।  
న నిష్ఠి॑వేత్ ।  
న వివ॑సనస్నా॒యాత్ ।  
గుహ్యో॑ వా ఏ॒షోఽగ్నిః॑ ।  
ఏతస్యాగ్నే॑రనతిదా॒హయ॑ ।  
న పు॑ష్కరప॒ర్ణాని హి॑రణ్యం॒వాఽధి॑తిష్ఠేత్ ।  
ఏతస్యాగ్నే॑రనభ్యా॒రోహ॑య ।  
న కూ॒ర్మస్యాశ్నీ॑యాత్ ।  
నోద॑కస్యాఘా॒తుకాన్యే॑నమోదకాని భవంతి ।  
అఘా॑తుకా ఆపః॑ ।  
య ఏత॑మగ్నించిన॒తే ।  
య ఉ॒చైనమే॒వం వేద॑ ॥ 112 ॥

చిను॑తే చిను॑తే ప్ర॒జాకా॑మశ్చిన్వి॒త య ఏ॒వం  
వేదా॑ఽఽపో ధా॒వేదశ్నీ॑యాచ్ఛత్వారి॒ చ ॥ 26 ॥

ఇమా॑నుకం భువ॑నా సీ॒షధే॑మ ।  
ఇంద్ర॑శ్చ విశ్వే॑ చ దే॒వాః ।

యజ్ఞంచ॑ నస్త॒న్వంచ॑ ప్ర॒జాంచ॑ ।  
 ఆది॒త్యైరింద్ర॑స్సహ నీ॒షధా॑తు ।  
 ఆది॒త్యైరింద్ర॑స్సగ॒ణో మ॒రుద్భిః॑ ।  
 అస్మా॑కం భూ॒త్వవితా॑ తనూ॒నాం ।  
 ఆ॒ప్లవ॑స్వ ప్ర॒ప్లవ॑స్వ ।  
 ఆం॒డిభ॑వజ మా ము॒హుః ।  
 సుఖా॑దీ॒ందుఃఖ॑నిధనాం ।  
 ప్రతి॑ముంచస్వ స్వాం పు॒రం ॥ 113 ॥

మరీ॑చయస్స్వయంభు॒వాః ।  
 యే శరీ॑ర్యాకల్పయన్న్ ।  
 తే తే దే॒హంక॑ల్పయంతు ।  
 మా చ॑ తే ఖ్యా॒స్మ తీరి॑షత్ ।  
 ఉత్తి॑ష్ఠత మా స్వప్త ।  
 అగ్ని॑మిచ్ఛధ్వం భార॑తాః ।  
 రాజ్ఞ॑సోమస్య తృప్తా॑సః ।  
 సూర్యే॑ణ సయుజో॒షసః॑ ।  
 యు॒వా సు॒వాసాః॑ ।  
 అష్టా॑చక్రా నవ॑ద్వారా ॥ 114 ॥

దే॒వానాం పూ॑రయోధ్యా ।  
 తస్యాగ్ం॑హిరణ్మయః కో॒శః ।

స్వర్గో లోకో జ్యోతిషాఽఽవృతః |  
 యో వై తాం బ్రహ్మణో వేద |  
 అమృతేనాఽఽవృతాం పురీం |  
 తస్మై బ్రహ్మ చ బ్రహ్మ చ |  
 ఆయుః కీర్తిం ప్రజాందదుః |  
 విభ్రాజమానాగ్ంహరిణీం |  
 యశసా సంపరీవృతాం |  
 పురగ్ంహిరణ్మయాం బ్రహ్మ || 115 ||

వివేశాఽపరాజితా |  
 పరాంగేత్యజ్యామయా |  
 పరాంగేత్యనాశకీ |  
 ఇహచాముత్రచాన్వేతి |  
 విద్వాందేవాసురానుభయాన్ |  
 యత్కుమారీ మంద్రయతే |  
 యద్యోషిద్యత్పతివ్రతా |  
 అరిష్టం యత్కించ క్రియతే |  
 అగ్నిస్తదనువేధతి |  
 అశృతాసశృతాసశ్చ || 116 ||

యజ్వానో యేఽప్యయజ్వనః |  
 స్వర్యంతో నాపేక్షంతే |

ఇంద్ర॑మగ్ని॒ంచ॑ యే వి॒దుః |  
 సి॒కతా॑ ఇ॒వ సం॒యంతి॑ |  
 ర॒శ్మిభి॑స్స॒ముదీ॑రితాః |  
 అ॒స్మాల్లో॒కాద॑ము॒ష్మాచ్చ॑ |  
 ఋ॒షిభి॑రదాత్పు॒శ్మిభిః॑ |  
 అపే॑త వి॒త వి చ॑ స॒ర్పతా॑తః |  
 యేఽత్ర॑స్థ పు॒రాణా॑ యే చ నూ॒తనాః॑ |  
 అహో॑భిరద్భి॒రక్తు॑భి॒ర్వ్యక్తం॑ || 117 ||

య॒మో ద॑దాత్వ॒వసా॑నమ॒స్మై |  
 సృ॒ముణం॑తు సృ॒పాత్వ॑ర్యః |  
 అ॒కృష్ణా॑ యే చ కృ॒ష్ణజాః॑ |  
 కు॒మారీ॑షు కనీ॒నీషు॑ |  
 జా॒రిణీ॑షు చ యే హి॒తాః |  
 రే॒తఃపీ॑తా ఆం॒డపీ॑తాః |  
 అం॒గారీ॑షు చ యే హు॒తాః |  
 ఉ॒భయా॑న్పుత్ర॒పౌత్ర॑కాన్ |  
 యు॒వేఽహం॑ యమరా॒జగాన్॑ |  
 శత॑మిన్ను శర॒దః |  
 అదో॑ యద్భృ॒హ్మ వి॒లబం॑ |  
 పి॒తృణా॑ంచ యమ॒స్య చ॑ |

వరు॑ణస్యాశ్వి॑నోరగ్నేః॑ ।  
 మరు॑తాంచ వి॒హాయ॑సాం ।  
 కామ॑ప్రయవ॑ణం మే అస్తు ।  
 స హ్యే॑వాస్మి సనా॑తనః ।  
 ఇతి॑ నాకో బ్రహ్మి॑శ్రవో రాయో ధ॑నం ।  
 పుత్రా॑నాపో దే॒వీరి॒హఽఽహితా॑ ॥ 118 ॥

పు॒రం నవ॑ద్వారా బ్రహ్మ॑ చ వ్యక్త॑గ్ం శరదో॑ఽష్టా చ ॥ 27 ॥

విశ్వి॑ర్ణీం గృ॒ధ్రశ్వి॑ర్ణీంచ ।  
 అపే॑తో నిర్ము॒తిగ్ంహ॑ధః ।  
 పరి॑బాధగ్గ్శ్వే॒తకు॑క్షం ।  
 నిజం॑ఘగ్ంశబ॒లోద॑రం ।  
 స తాన్ వా॒చ్యా॑యయా సహ ।  
 అగ్నే॑ నాశ॒య సం॑దృశః ।  
 ఈ॒ర్వాసూ॑యే బుభు॒క్షాం ।  
 మన్యుం॑ కృ॒త్యాం చ॑ దీధిరే ।  
 రథే॑న కిగ్ంశుకావ॑తా ।  
 అగ్నే॑ నాశ॒య సం॑దృశః ॥ 119 ॥

విశ్వి॑ర్ణ్విం దశ ॥ 28 ॥

ప॒ర్జన్యా॑య॒ ప్ర॒గా॒య॒త |  
 ది॒వ॒స్ప॒త్రా॒య॒ మీ॒థు॑షే |  
 స॒ నో॑ య॒వ॒స॒మి॒చ్ఛ॒తు |  
 ఇ॒దం॑ వ॒చః॑ ప॒ర్జన్యా॑య॒ స్వ॒రాజే॑ |  
 హృ॒దో అ॒స్త్వం॑త॒రంత॑ద్యు॒యోత॑ |  
 మ॒యోభూ॑ర్వాతో వి॒శ్వకృ॑ష్ట॒యస్సం॒త్వస్మే॑ |  
 సు॒పి॒పు॒లా ఓ॒ష॒ధీ॒ర్దే॒వగో॑పాః |  
 యో గ॒ర్భమో॑ష॒ధీనా॑ం |  
 గ॒వాంకృ॑ణోత్య॒ర్వతా॑ం |  
 ప॒ర్జన్యః॑ పు॒రుషీ॑ణాం || 120 ||

ప॒ర్జన్యా॑య॒ దశ॑ || 29 ||

పు॒న॒ర్మా॒మైత్వి॑ంద్రి॒యం |  
 పు॒న॒రా॒యుః॑ పు॒న॒ర్భగః॑ |  
 పు॒న॒ర్బ్రా॒హ్మ॑ణమై॒తు మా॑ |  
 పు॒న॒ర్ద్ర॒వి॒ణమై॒తు మా॑ |  
 య॒న్మే॒ద్య రే॑తః పృ॒థి॒వీమ॑స్కాన్ |  
 య॒దోష॑ధీ॒రవ్య॑స॒రద్య॑దాపః |  
 ఇ॒దంత॑త్పు॒నరా॑దదే |  
 దీ॒ర్ఘా॒యు॒త్వా॒య వ॑ర్చ॒సే |  
 య॒న్మే రే॑తః ప్ర॒సి॒చ్యతే॑ |

యన్మ ఆజాయతే పునః |  
 తేన మామమృతం కురు |  
 తేన సుప్రజసంకురు || 121 ||

పునర్ద్వై చ || 30 ||

అధ్యస్తిరోధాఽజాయత |  
 తవ వైశ్రవణస్సదా |  
 తిరోధేహి సపత్నాన్నః |  
 యే అపోఽశ్నంతి కేచన |  
 త్వాష్ఠీం మాయాం వైశ్రవణః |  
 రథగ్ంసహస్రవంధురం |  
 పురుశ్చక్రగ్ంసహస్రాశ్వం |  
 ఆస్థాయాయాహి నో బలిం |  
 యస్మై భూతాని బలిమావహంతి |  
 ధనంగావో హస్తిహిరణ్యమశ్వాన్ || 122 ||

అసామ సుమతౌ యజ్ఞయస్య |  
 శ్రియం బిభ్రతోఽన్నముఖీం విరాజం |  
 సుదర్శనే చ క్రౌచే చ |  
 మైనాగే చ మహాగిరౌ |  
 శతద్వాత్పరగమంతా |  
 సగ్ంహర్యన్నగరం తవ |

ఇతి మంత్రాః ।

కల్పోఽత ఊర్ధ్వం ।

యది బలిగ్ం హరేత్ ।

హిరణ్యనాభయే వితుదయే కౌబేరాయాం బలిః ॥ 123 ॥

సర్వభూతాధిపతయే నమ ఇతి ।

అథ బలిగ్ంహృత్వోపతిష్ఠేత్ ।

క్షత్రం క్షత్రం వైశ్రవణః ।

బ్రాహ్మణా వయగ్గ్సః ।

నమస్తే అస్తు మా మా హిగ్ంసీః ।

అస్మాత్ప్రవిశ్యాన్నమద్ధీతి ।

అథ తమగ్నిమాదధీత ।

యస్మిన్నేతత్కర్మ ప్రయుంజీత ।

తిరోధా భూః ।

తిరోధా భువః ॥ 124 ॥

తిరోధాస్వః ।

తిరోధా భూర్భువస్వః ।

సర్వేషాం లోకానామాధిపత్యే సీదేతి ।

అథ తమగ్నిమింధీత ।

యస్మిన్నేతత్కర్మ ప్రయుంజీత ।

తిరోధా భూస్వాహా ।

తి॒రో॒ధా భు॒వ॒స్సా॒స్వహా॑ ।  
 తి॒రో॒ధాస్స॑సా॒స్వహా॑ ।  
 తి॒రో॒ధా భూ॒ర్భు॒వస్స॑సా॒స్వహా॑ ।  
 యస్మి॑న్నస్య కా॒లే సర్వా॑ ఆహు॒తీర్ హు॑తా భ॒వే॒యుః ॥ 125 ॥

అపి॑ బ్రా॒హ్మ॑ణముఖీ॒నాః ।  
 తస్మి॑న్నహ్నః కా॒లే ప్ర॑యుంజిత ।  
 పర॑స్సప్తజనాద్వేపి ।  
 మాస్మ॑ ప్రమాద్యంతమా॒ధ్యాప॑యేత్ ।  
 సర్వా॑ర్థాస్సిద్ధ్యంతే ।  
 య ఏ॒వం వే॒ద ।  
 క్షు॒ధ్యన్ని॑దమజానతాం ।  
 సర్వా॑ర్థా న సిద్ధ్యంతే ।  
 యస్తే॑ వి॒ఘా॒తుకో భ్రా॒తా ।  
 మమా॑ంతర్హృదయే శ్రితః ॥ 126 ॥

తస్మా॑ ఇమమగ్రపిండంజుహోమి ।  
 స మే॑ర్థాన్మా వివధీత్ ।  
 మయి॑ స్వాహా ।  
 రాజా॑ధిరాజాయ ప్రసహ్యసాహినే ।  
 నమో॑ వయం వైశ్రవణాయ కుర్మహే ।  
 స మే॑ కామాన్కామకామాయ మహ్యం ।

కా॒మేశ్వ॒రో వై॒శ్రవ॑ణో ద॒దాతు॑ ।  
 కు॒బే॒రాయ॑ వై॒శ్రవ॑ణాయ॑ ।  
 మ॒హా॒రాజాయ॑ నమః॑ ।  
 కే॒తవో॑ అ॒రుణా॑సశ్చ ।  
 ఋ॒షయో॑ వా॒తర॑శనాః ।  
 ప్ర॒తిష్ఠా॑గ్గం॒శత॑ధా హి ।  
 స॒మాహి॑తాసో సహస్ర॒ధాయ॑సం ।  
 శి॒వాన॑శ్శం॒తమా॑ భవంతు ।  
 ది॒వ్యా ఆ॒ప ఓ॒షధ॑యః ।  
 సు॒మృ॒డికా॑ స॒రస్వ॑తి ।  
 మా తే॑ వ్యోమ సం॒దృశి॑ ॥ 127 ॥

అ॒శ్వా॒న్బలి॒ర్భువో॑ భ॒వేయు॑శ్శితశ్చ॑ స॒ప్త చ॑ ॥ 31 ॥

సం॒వభృ॑రమే॒తద్ వ్ర॑తం చ॒రేత్ ।  
 ద్వో॑ వా మా॒సౌ ।  
 ని॒యమ॑స్స॒మాసే॑న ।  
 తస్మి॑న్ని॒యమ॑విశేషాః ।  
 త్రి॒ష॒వణ॑ముదకోపస్సర్శ్మి ।  
 చతు॑ర్థకాలపానభక్తస్సాన్యత్ ।  
 అ॒హర॑హర్వా భైక్ష॑మశ్నీయాత్ ।  
 ఔ॒దుంబ॑రీభిస్స॒మిద్భి॑రగ్నిం ప॒రిచ॑రేత్ ।

పునర్మామైత్త్వింద్రియమిత్యేతేనానువాకేన |  
ఉద్భృతపరిపూతాభిరద్భిః కార్యం కుర్వీత || 128 ||

అసంచయవాన్ |  
అగ్నయే వాయవే సూర్యాయ |  
బ్రహ్మణే ప్రజాపతయే |  
చంద్రమసే నక్షత్రేభ్యః |  
ఋతుభ్యస్సంవత్సరాయ |  
వరుణాయారుణాయేతి ప్రతహోమాః |  
ప్రవర్గ్యవదాదేశః |  
అరుణాః కాండఋషయః |  
అరణ్యేఽధీయారన్ |  
భద్రంకర్ణేభిరితి ద్వే జపిత్వా || 129 ||

మహానామ్నిభిరుదకగ్ం సగ్గస్పర్శ్య |  
తమాచార్యో దద్యాత్ |  
శివానశ్శంతమేత్యోషధీరాలభతే |  
సుమృడికేతి భూమిం |  
ఏవమపవర్గే |  
ధేనుర్దక్షిణా |  
కగ్ంసం వాసశ్చ క్షౌమం |  
అన్యద్వా శుక్లం |

యథాశక్తి వా ।

ఏవగ్గ్స్వాధ్యాయధర్మేణ ।

అరణ్యేఽధీయాత ।

తపస్వీ పుణ్యో భవతి తపస్వీ పుణ్యో భవతి ॥ 130 ॥

కుర్వీత జపిత్యా స్వాధ్యాయధర్మణ ద్వే చ ॥ 32 ॥

భద్రంకర్ణేభిశ్శృణుయామ దేవాః ।

భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్యజత్రాః ।

స్థిరైరంగైస్తప్తువాగ్ంసస్తనూభిః ।

వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః ।

స్వస్తి న ఇంద్రో వృద్ధశ్రవాః ।

స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః ।

స్వస్తి నస్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః ।

స్వస్తి నో బృహస్పతిర్దధాతు ॥

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః ॥

భద్రగ్గ్ స్మృతిస్సాకం జానామక్ష్యతీతాంరాయత్యార్థాఽక్ష ఆరోగః

కేదమగ్నిశ్చ సహస్రవృత్పవిత్రవంత ఆతనుష్వాఽష్టయోసీం

యోఽసావథాఽదిత్యస్యాఽఽరోగస్యాఽథ

వాయోరథాఽగ్నేర్దక్షిణపూర్వస్యామింద్రఘోషా వ ఆపమాపాం

యోఽపామాపో వై చతుష్టయ్యో జానుదఘ్నిమగ్నిం ప్రణీయేమా సు

కం విశీర్షిం పర్జన్యాయ పునరధ్యుస్సంవధ్ధరం

ద్వాత్రిగ్ంశత్ ॥ 32 ॥

భద్రం జ్యోతిషా తస్మిన్రాజానం కశ్యపాథ్యహస్తవృద్ధియం న  
పుగ్ంసకమష్టయోనీమవపతంతానామాయతనవాన్భవతి సతో  
బంధుం తా ఉత్తరతో వజ్రమేవ పునర్మామైతు  
త్రిగ్ంశదుత్తరశతం || 130 ||

భద్రం తపస్వి పుణ్యో భవతి తపస్వి పుణ్యో భవతి ||

|| ఇతి కృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ ఆరణ్యకే ప్రథమః ప్రశ్నః సమాప్తః ||